Azg
Azg
20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1996 ՇԱԲԱԹ # 10 (1016)

Թուրքիա. Էրբականը հրաժարվում է կառավարություն կազմելուց

ԱՆԿԱՐԱ, 19 ՀՈՒՆՈՒԱՐ, RFI: Թուրքիայի «Բարություն» իսլամիստ կուսակցության ղեկավար Ներջմեդին Էրբականը, որի կուսակցությունն ընտրություններում առաջին տեղն էր գրավել եւ որին նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հանձնարարել էր կառավարություն կազմել, այսօր հայտարարեց, որ ի վիճակի չէ այդ հանձնարարությունը իրականացնել, քանի որ մյուս կուսակցությունները չեն համաձայնվում իր հետ կոալիցիա կազմել: Մնում է կարծել, որ Դեմիրելը ներկայիս վարչապետի պաշտոնակատար տիկին Չիլլերին կհանձնարարի կազմել նոր կառավարություն, որը, բնականաբար, կլինի փոխզիջումային կամ, առնվազն, խիստ խախուտ:

Լամբերտո Դինին նորից կվստահվի Իտալիայի կառավարությունը

ՀՈՌՄ, 19 ՀՈՒՆՈՒԱՐ, ԱՌՅՈՒՆ ՏԻՊԱՆ, AFP: Ըստ հավաստի աղբյուրների, կիրակի օրը նախագահ Օսկար Լուիջի Սկալֆարոն կառաջարկի ներկայիս վարչապետի պաշտոնակատար Լամբերտո Դինիին վերստին կազմել կառավարություն: Անկուսակցական «տեխնոկրատ» Դինին այս ամսվա սկզբին հրաժարական էր տվել: Այս առաջարկությունը պաշտոնել է նախկին վարչապետ Սիլվիո Բերլուսկոնին: Անկուսակցականի վարչապետ լինելը հիմնավորվում է նրանով, որ խորհրդարանում ոչ մի կուսակցություն չունի մեծամասնություն:

ՄՈՍԿՎԱ

Ելցինը Պրիմակովին հանձնարարեց մոտիկից զբաղվել Ղարաբաղի խնդրով

ԱՊՀ ղեկավարները կակտիվացնեն իրենց գործողությունները

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Հատուկ թղթակից, Մոսկվա
19 հունվար

ԱՊՀ երկրների ղեկավարների գագաթնաժողովի վերջին 24 հարցերի (ինչպես նաեւ երեք լրացուցիչ հարցերի) մասին ընդունվել են համաձայնագրային որոշումներ: Այս հայտարարությամբ հանդես եկավ ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը երեկ Կրեմլում կայացած ամփոփիչ ասուլիսի ժամանակ, որին մասնակցում էր նաեւ ԱՊՀ պատասխանատու քարտուղար Իվան Կորոչենկոն: Բորիս Ելցինը ամենամեծ նվաճումը համարեց այն, որ ի տարբերություն նախորդ հանդիպումների, այս անգամ բոլոր երկրների ղեկավարները միահամուռ համաձայնություն են տվել ահաբեկչությունների դեմ պայքարում համատեղ գործողությունների ձեռնարկմանը: Այս առնչությամբ նա կարեւոր համարեց ԱՊՀ անդամ երկրների կամավոր ինտեգրացման աշխուժացումը: «Սա ոչ թե խաղախաղաս, այլ ժողովրդա-տնտեսական եւ մարդկային ինտեգրացում է», ասաց նա: Բորիս Ելցինը կարեւորեց զանգվածորդի կոլեկտիվ անվտանգության խնդիրների քննարկումը, նշելով, որ թեեւ ԱՊՀ խաղաղապահ ուժերը կարող են իրենց մասնակցությունը բերել ԱՊՀ տարածքում գտնվող այս կամ այն հակամարտության կարգավորմանը, բայց նախեւառաջ պետք է ստանան Միավորված ազգերի կազմակերպության մանդատը:

Ասուլիսի ընթացքում հնչափված հարցերի շրջանակը կարելի է բաժանել մի քանի բնագրերի: Անշուշտ մեզ համար ամենահետաքրքիրը Բորիս Ելցինը ընդգծեց, որ հրաժարի հասնելուց հետո թույլատրել է Ղարաբաղի հարցի նկատմամբ եղած հետաքրքրությունը: Բայց նրա կարծիքով, նոր արտգործնախարար Պրիմակովը կակտիվացնի իր աշխատանքը եւ երկու շաբաթը մեկ անգամ բանակցություններ կվարի Ադրբեջան-Հայաստան-Լեռնային Ղարաբաղ եռակողմ երթուղով: Նրա ասելով կողմերի դիրքորոշումները պետք է մոտեցվեն: Բորիս Ելցինը նշեց, թե Ադրբեջանը Լեռնային Ղարաբաղին առաջարկում է ինքնավար հանրապետության կարգավիճակ, բայց Լեռնային Ղարաբաղը այն չի ընդունում եւ պահանջում է ավելի բարձր կարգավիճակ:

Սեւ-սպիտակ

Բորիս Ելցինը նշեց, թե Լեռնային Ղարաբաղի հարցի շուրջ երկկողմ հանդիպումների արդյունքներն են: Խոսելով այդ մասին Բորիս Ելցինը հիմնականում կանգ առավ եւ իր Հեյդար Ալիեւի մոտ մեկժամյա, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի նախագահի եւ Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովի՝ հետ 3.5-ժամյա հանդիպումների վրա: Ռուսաստանի նախագահը ամենեին չի բացառվեց Հայաստանի նախագահի հետ ունեցած իր հանդիպումը: Խոսքը գնում է Բաքվում Ադրբեջանի նախագահի եւ Հայաստանի նախագահի հանդիպման մասին: Ելցինը նշեց, որ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ նրա թեկնածու Վազգեն Մանուկյանը մեկ անգամ բանակցություններ կվարի Ադրբեջան-Հայաստան-Լեռնային Ղարաբաղ եռակողմ երթուղով: Նրա ասելով կողմերի դիրքորոշումները պետք է մոտեցվեն: Բորիս Ելցինը նշեց, թե Ադրբեջանը Լեռնային Ղարաբաղին առաջարկում է ինքնավար հանրապետության կարգավիճակ, բայց Լեռնային Ղարաբաղը այն չի ընդունում եւ պահանջում է ավելի բարձր կարգավիճակ:

Տես # էջ 2

ԱՇԽԱԲԵԿՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Ավրասիան» զավթած գրոհայիններին հանձնվեցին թուրքական իշխանություններին

Սալման Ռադուևը վերադարձավ Չեչնիա

ՈԴ ՆԳՆ ստորաբաժանումները, որոնք Պերվոմայսկում զբաղված են «սանմաս» աշխատանքով, հայտնաբերեցին Թուրքիայից, Եգիպտոսից, Սիրիայից, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների տարածքով Չեչնիա մտած, իսկ այնուհետեւ Պերվոմայսկի մարտերում գրոհված երեք վարձկաններ դիակներ, որոնց մոտ կային անձը հաստատող փաստաթղթեր եւ մեծ գումարի ադրբեջանական մանաթ: Երեկ ԱՊՀ երկրների ղեկավարների վեհաժողովում Բորիս Ելցինը հայտնեց նոր տվյալներ Ղալայի եւ Պերվոմայսկի դեմքերի վերաբերյալ: Ղալար են բռնանցել 350 ահաբեկիչ, որոնցից 29-ը գրոհվել է ոստիկանության հետ փոխհրաձգության ժամանակ: Պերվոմայսկի գործողությանը մասնակցել է 300 գրոհային, որոնցից զոհվել է 153-ը եւ գերի է վերցված 30-ը: Նրանցից 100-ին հաջողվել է ճեղքել համատեղական զորքերի շրջափակումը եւ անցնել Չեչնիայի տարածք, իրենց հետ տանելով դատապարտյալների, այդ թվում նաեւ Նովոսիբիրսկից գործուղված 25 ոստիկանների: Երեկ դուդայեւական ուժերի կենտրոնակայանի պետ Ալան Մասխադովը հայտարարել է լրագրողներին, որ Սալման Ռադուեւը բարեհաջող վերադարձել է Չեչնիա եւ այժմ լեռներում գտնվող ռազմակայաններից մեկում է:

ՈԴ իշխանությունները մշտական կապ են պահպանում Թուրքիայի ղեկավարության հետ, առաջարկելով իրենց աջակցությունն ազատ արձակելու քուրդ եւ չեչեն գրոհայինների կողմից 4 օր առաջ «Ավրասիա» նավում պատանդ վերցված ՈԴ քաղաքացիների հարցում: Երեկ Ստամբուլի Ռոմելի Ֆեների հրվանդանի մոտ հավակված մի հոծ ամբոխ «Ավրասիա» նավում գտնվող ահաբեկիչներին դիմավորել է Թուրքիայի եւ Չեչնիայի ազգային դրոշներով: Թուրքական իրավասու մարմինները, որոնք Պերվոմայսկում զբաղված են «սանմաս» աշխատանքով, հայտնաբերեցին Թուրքիայից, Եգիպտոսից, Սիրիայից, Արաբական Միացյալ Էմիրությունների տարածքով Չեչնիա մտած, իսկ այնուհետեւ Պերվոմայսկի մարտերում զոհված երեք վարձկանների դիակներ, որոնց մոտ կային անձը հաստատող փաստաթղթեր եւ մեծ գումարի ադրբեջանական մանաթ: Երեկ ԱՊՀ երկրների ղեկավարների վեհաժողովում Բորիս Ելցինը հայտնեց նոր տվյալներ Ղալայի եւ Պերվոմայսկի դեմքերի վերաբերյալ: Ղալար են բռնանցել 350 ահաբեկիչ, որոնցից 29-ը զոհվել է ոստիկանության հետ փոխհրաձգության ժամանակ: Պերվոմայսկի գործողությանը մասնակցել է 300 գրոհային, որոնցից զոհվել է 153-ը եւ գերի է վերցված 30-ը: Նրանցից 100-ին հաջողվել է ճեղքել համատեղական զորքերի շրջափակումը եւ անցնել Չեչնիայի տարածք, իրենց հետ տանելով պատանդների, այդ թվում նաեւ Նովոսիբիրսկից գործուղված 25 ոստիկանների: Երեկ դուդայեւական ուժերի կենտրոնակայանի պետ Ալան Մասխադովը հայտարարել է լրագրողներին, որ Սալման Ռադուեւը բարեհաջող վերադարձել է Չեչնիա եւ այժմ լեռներում գտնվող ռազմակայաններից մեկում է:

ՈԴ իշխանությունները մշտական կապ են պահպանում Թուրքիայի ղեկավարության հետ, առաջարկելով իրենց աջակցությունն ազատ արձակելու քուրդ եւ չեչեն գրոհայինների կողմից 4 օր առաջ «Ավրասիա» նավում պատանդ վերցված ՈԴ քաղաքացիների հարցում: Երեկ Ստամբուլի Ռոմելի Ֆեների հրվանդանի մոտ հավակված մի հոծ ամբոխ «Ավրասիա» նավում գտնվող ահաբեկիչներին դիմավորել է Թուրքիայի եւ Չեչնիայի ազգային դրոշներով: Թուրքական

Վաշինգտոն. Այսօր կավարտվեն բանակցությունները կառուցվածքային բարեփոխումների վարկի շուրջ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, ԱՍՈՒՆ, ՌՈՒՍՏԱՎԻ ԻՆՏԵՐՖԱՔՍ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ: Այսօր Վաշինգտոնում, Համաշխարհային բանկի նստավայրում կավարտվեն Հայաստանին կառուցվածքային բարեփոխումներին տրամադրվելիք վարկի շուրջ բանակցությունները: Ինչպես տեղեկացրել էին «Ազգի» հունվարի 11-ի համարում, վարկը բաղկացած կլինի 2 մասից. 60 մլն դոլար կներարկվի ոչ-էյուջե, իսկ 5 միլիոնը նախատեսվում է տեխնիկական օգնության համար: Ենթադրվում է, որ տեխնիկական օգնության դեպքում մի փոքր նվազ լինի: Հայկական պատվիրակությունը, որի կազմում են Հայաստանի Հանրապետությունում ՀԲ-ի արտակարգ եւ լիազոր ներկայացուցիչ Վ. Ներսիսյանցը, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Ա. Անդրեասյանը, ֆինանսների նախարար Լ. Բարխուդարյանը, ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Բ. Ասատրյանը, Հայաստան կվերադառնա միայն հունվարի 30-ին: Ա. Ա.

Հորդանանը դիվանագիտական հարաբերություններ է հաստատում Հայաստանի հետ

ԱՄՄԱՆ, 16 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌՈՅԹԵՐ: Հորդանանը հունվարի 15-ին հայտարարեց, որ դեսպանական մակարդակով դիվանագիտական հարաբերություններ է հաստատում Հայաստանի Հանրապետության հետ: Ուզբեկստանում Հորդանանի դեսպանը նշանակվել է ոչ-ռեզիդենտ դեսպան Հայաստանում: Ավելի քան 3000 հայեր են ապրում Հորդանանում, որոնցից շատերն ազդեցիկ գործարարներ կամ հմուտ արհեստավորներ են այս երկրում:

450 մլն դրամ Երեւանի մետրոյի վերանորոգման համար

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այս տարի մարտ ամսին կնշվի Երեւանի մետրոպոլիտենի 15-ամյակը: ՀՀ հաղորդակցության եւ տրանսպորտի նախարարության որոշմամբ Երեւանի մետրոպոլիտենի վերանորոգման նպատակով կտրամադրվի 450 միլիոն դրամ: Ինչպես Նոյյան տպան գործակալության թղթակցին հայտնեցին նախարարության լրատվական ծառայությունից, այդ գումարները կօգտագործվեն մետրոպոլիտենի քարահեռացման բունելի, Աջափնյակի հորանների ողողանման, Շարբախի կայարանի, օդափոխման համակարգի վերանորոգման նպատակներով (վերջինս նախատեսված է ավարտել մինչեւ տարեվերջ):

ԱՇԽԱՐՀ

Թուրքիան դաս է բացում «The EUROPEAN» թերթի դեմ

ԱՆԿԱՐԱ, 16 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌՈՅԹԵՐ: Թուրքիայի արտգործնախարարությունը բանբեր Նորբերտ Նորֆանը հայտարարեց, որ իր երկիրը դադարեցրել է տալու բրիտանական «Յուրոպիրն» թերթին, որ, ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, տղել էր լուսանկարներով մի տեղեկագիր, որտեղ հարգ առաստաղների դեմ քուրդական բանակայիններ բարբարոսական արարքներ էին վերագրվում: «Ցանկանք ենք բարձրացնել օտարերկրյա հրատարակությունների դեմ օրինական միջոցներ ձեռք առնելու, որոնք գործունեության ազդեցության տակ, մեր երկիրը վարկաբեկող անհիշ դատմություններ են հնարում», ասաց նա մամուլի ասուլիսի ընթացքում: Իր հերթին, քուրդական բանակի ներկայացուցչի ասելով, «Յուրոպիրն» թերթում լույս տեսած լուսանկարները «ֆոտոմոնտաժ» են:

«Եթե անվտանգության ուժերի որեւէ անդամ բռնվի նման հանցանքի վրա, վերջում ավելացրեց Նորֆանը, առա կդատվի օրենքի համաձայն»:

Պաղեստինյան ընտրություններն այսօր՝ առաջին անգամ

Այսօր, դատարանի մեջ առաջին անգամ, համաձայն Իսրայել-ՊԱԿ դաշինագրի տրամադրությունների, խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններ տեղի կունենան պաղեստինյան ինքնավար տարածքներում եւ Հերոնում: Վերջինս ինքնավար տարածքում վերջին քաղաքն է, որը դեռեւս գտնվում է իսրայելական բանակի վերահսկողության տակ:

Պաղեստինցիներն ընտրում են իրենց խորհրդարանի անդամներին եւ նախագահին: Վերջինիս համար կա 2 թեկնածու՝ Յասեր Արաֆաթը եւ Սամիհա Խալիլը: Վերջինս սոցիալական աշխատանքներում հայտնի կին գործիչ է, սակայն նրա ընտրվելու հավանականությունն աննշան է:

Ընտրություններին հետեւելու համար Պաղեստին է ժամանել միջազգային դիտորդների մի խումբ, որի մեջ ուղարկված է Մ. Նահանգների նախկին նախագահ Ջիմի Քարտերի ներկայությունը:

Սամիհա Խալիլի մասին ավելի մանրամասն էջ 5:

ԱԹԵՆՔ

Հունաստանը նոր վարչապետ ունի, իսկ Թուրքիան՝ հույսեր

ԱԹԵՆՔ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓՍՍ: Երեք օր առաջ հրաժարական տված Անդրեաս Պապանդրեուին Հունաստանի վարչապետի պաշտոնում փոխարինեց երկրի արդյունաբերության նախկին նախարար, 59 ամյա Կոստաս Սիմիտիսը: Նա հայտարարեց, որ իր նախորդի վարած քաղաքականությունն էապես կտրուկների կարիք է զգում:

Նա, ինչպես իր նախորդը, Հունաստանի սոցիալիստական կուսակցության (ՊԱՍՈԿ) անդամ է եւ կառավարության ներսում վայելում է բարեփոխիչի համբավ: Թուրքիայի արտգործնախարար Բայկալն ասաց, թե իր երկիրը շուտով նոր քայլեր կիրառ կանացնի Հունաստանի հետ հարաբերությունները բարելավելու ուղղությամբ, երբ Հունաստանն ընտրի երկրի նոր վարչապետ: Նա հույս է հայտնել, որ նոր նշանակումն այդ իմաստով նպաստավոր կլինի:

Չնայած այս երկու երկրներն էլ ՆԱՏՕ-ի անդամ են, նրանց միջեւ հարաբերությունները մնում են լարված: Հակամարտությունը հիմնականում առնչվում է օդային եւ ջրային տարածքների, Էգեյան ծովի բնական հարստություններն օգտագործելու, ինչպես նաեւ բաժանված Կիպրոսի հարցի շուրջ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՄՈՍԿՎԱ

Բորիս Ելցինը Պրիմակովին հանձնարարեց...

Սկիզբը էջ 1

«Ես չգիտեմ էլ ինչ կարգավիճակ տամ, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների՞», ասաց Բորիս Ելցինը: Մի խոսով, ՌԴ նախագահը նշեց, որ պետք չէ կողմերին մենակ թողնել եւ անհրաժեշտ է շարունակել շփումները: Իհարկե, Բորիս Ելցինի հայցուղղասախանների հիմնական մասը նվիրված էր չեչենական ահաբեկչությանը: Նրա ասելով, մոտ ապագայում այլեւս ճակատային գործողություններ չեն ծեռնարկվի, այլ ամեն ինչ կկատարվի կամաց կամաց եւ հիմնականում կոնչացվեն չեչենական ռազմական հենակետերը: Հանդիպման ընթացքում որոշվել է նաեւ հունվարի 1-ից մինչեւ 30-ը երկարաձգել ԱՊՀ խաղաղապահ ուժերի ներկայությունը Տաջիկստանում: Նախագահի ասելով, Տաջիկստանի ղեկավարությունը եւ ժողովուրդը պետք է վերջնական լուծում գտնեն, այլապես ԱՊՀ-ն չի կարող անընդհատ երկարաձգել խաղաղապահ ուժերի ներկայությունը: ԱՊՀ ղեկավարներն ընդունել են նաեւ Վրաստանում առկա հակամարտության կարգավորման միջոցառումների մասին որոշումը, որում որոշ փոփոխություններ են կատարվել, թե ինչպիսի՞, Բորիս Ելցինը չնշեց: Սամուլի ասուլիսում տեղեկացվեց նաեւ, որ Ռուսաստանի նախագահը բարձր է գնահատում մախային միության ստեղծումը, որին դրականորեն են վերաբերվում նաեւ Բելառուսը, Ղազախստանը, Կրգզստանը, Ուզբեկստանը եւ Տաջիկստանը: Ռուսաստանի նախագահի կարծիքով՝ հետագայում եւս կշարունակվեն աշխատանքները, որպեսզի մյուս երկրներն էլ միանան Մախային միությանը: Հայտնի է, որ Հայաստանն այս հարցի առթիվ ունի բացասական վերաբերմունք: Բորիս Ելցինը հայտնեց նաեւ, որ ընդունվել է ԱՊՀ ներքին գործերի նախարարների խորհուրդ ստեղծելու հարցը, որն, ինչպես հայտնի է, ներկայացվել էր Հայաստանի կողմից: Ենթադրվում է, որ այն կաջակցի ահաբեկչության, նարկոբիզնեսի եւ կազմակերպված հանցագործությունների դեմ ԱՊՀ երկրների համատեղ պայքարին: Սամուլի ասուլիսում մեծ տեղ տրվեց ռուս-ուկրաինական հարաբերություններին: Ռուսաստանի նախագահը նշեց, որ Ռուսաստանի կողմից որեւէ գաղտնի քայլ չի ծեռնարկվում Ուկրաինայի նկատմամբ եւ հայտնեց, որ այս տարի մարտ ամսին նախատեսվում են Կիեւում կնքել ռուս-ուկրաինական մեծ համաձայնագիր: Լրագրողները տեղեկացան նաեւ, որ ԱՊՀ գագաթաժողովում Բորիս Ելցինը երրորդ անգամ ընտրվել է ԱՊՀ խորհրդի նախագահ: Հաջորդ գագաթաժողովը տեղի կունենա մայիսի 17-ին, Մոսկվայում:

ԱՆԿԱԽ ԱՌԱՋ

Պատանյաներն այսօր մեղավոր չեն

Վերջ ի վերջո եկեք համակերպվենք այն իրողությունը, որ հասկացողես կադրային հարցն է եղել ու մնում յուրաքանչյուր երկրի վիճակն արտացոլող հիմնական գործոնը: Տվյալ ոլորտության զարգացման տվյալ փուլի հորիզոնում ո՞վ է ամենից նոպատակահարմար դարձնելու, գիտնականները, բանվորը, հողագործը եւ այլն... ահա սա է հարցի առանցքը, որը ձեւավորվում է ոչ միայն երկրի տնտեսական զարգացման աստիճանով, այլ նաեւ հետեւանք է կամայական նշանակումների եւ կլանային մոտեցման: Սակայն, եթե կայացած երկրներում հասակ գործող ենթակառուցվածքի դայմաններում տարբեր տակի եւ բանակի նշանակումները ի զորու չեն անմիջականորեն ազդել բնակչության առրելակերոի վրա, առավելագույնս նկատվում է ճիշտ հակառակը: Արդյունքում «Գիտնականը խոզ է դարձում, ոստիկանը ինձ, ծաղրածուն էլ ինձ է նայում երեսին բանխիծ...»: Մասնավորեցնելով միտքը, անդրադառնանք առաջնորդիչ, եւ բարոյականության կողքին ոչ մի հոդվածի չհամապատասխանող նախագիծ կոչվածին, որի «մշակներն են» երբեմն հորդորի մի շարք դաշտանյաներ:

«Բնակիչը, որը չի կարողանում վճարել այս կամ այն ծառայությունների դիմաց, գումարը դեմ է փոխհատուցի իր տեսնվածքով»... Իսկ ինչո՞ւ ոչ գլխով, գուցե հայաստանցին այսօր այնուամենայնիվ արժենա իր վերջին շերեփի գնին: Շերեփի, որը գնվել եւ օգտագործվել է նախկին հասարակարգի օրոք: Ինչեւէ, ակնկալվում է եւս մեկ որոնմի ծնունդ եւ ընդունենք այս առթիվ իմ անկեղծ շնորհակալությունը: Ինչ խոսք, կարելի է եւ նույնիկ անհրաժեշտ նորանոր ձեւերով ընդգծել նախագծի այլանդակ եւ անօրինական (ունեցվածքի առգրավվում առանց դատարանի որոշման) բնույթը, սակայն մի՞թե հիշյալ ծայրը այդչափ անոդասելի էր ու արդյո՞ք դայմանավորված չէր հանրադեսության ներկա կացությամբ: Ընդհանրապես բնակչության գործոնի անտեսման նախադայմանում լինեիր Այսօր այս կամ այն դաշտանյան, կարծում եմ, միեւնույն է, նման նախագիծն անդայմանորեն կվիժեցվեր: Բնավ չարժե մեծարել կամ դատապարտել մեկին, երբ այդ մեկը ամենադարգանակ եղանակով է բարոնում «ժամանակի շունչ դառնալու» առաքելությունը: Եթե ՀՀ ԱԺ-ը ընդունի եւ օրինականացնի «զանգվածային մահադատի այդ «գաղափարը», առայժմ արդեն խորհրդարանը կդառնա հիմնական հանցագործ եւ հենց այս է դահի նրբությունը: Ավելին, անգամ նախագծի վերժման դեդքում ճիշտ նույն կադրային հարցը դժվար թե ենթարկվի դրական տեղաշարժերի, քանզի այսօր գործում են տասնյակ կառույցներ, որոնց սահմաններում կարող են ծնվել շեղված ու անհեթեթ նախագծեր:

Ա.Ղ.

ԱՆԳՐԱԳԱՐԱ

Ռուսական սիրում է բանկերին միաձուլվել

«Երեւան կրեդիտը» ամենաերիտասարդ բանկերից է: Չնայած դրան, բանկի տնօրեն եւ Աժ դասգածավոր Մարտին Հովհաննիսյանը առանց ավելորդ համեստության այն դասում է ամենակայուն բանկերի հնգյակում, եթե նույնիկ եռյակում: «Երեւան կրեդիտի» յուրօրինակությունը մյուս բանկերի համեմատ այն է, որ այլ գործառույթների հետ մեկտեղ սպասարկում է Երեւան քաղաքի բյուջեն: Նախկինում քաղաքային բյուջեի մուտքերի հավաքագրումը կատարվում էր տարբեր բանկերում, որը տեւում էր բավականին երկար: Բացի դրանից, քաղաքապետարանը չէր կարողանում ստույգ վերահսկել իր բյուջեի մուտքերն ու ծախսերը: Այսօր եւ բյուջեն, եւ քաղաքային տնտեսության համակարգը սպասարկում է հիմնականում «Երեւան կրեդիտը», որի հետեւանքով 7-10 օր կրճատվել է բյուջեի մուտքերի արագությունը:

Բանկը ստեղծել է արտասահմանյան թղթակից բանկերի լայն ցանց, աշխատելով Նյու Յորքի, Փարիզի, Լոնդոնի, Ֆրանկֆուրտի, Բեռլինի, ինչպես նաեւ Հոլանդիայի, Շվեյցարիայի, Լյուքսեմբուրգի բանկերի հետ: Արտասահմանյան երկրների հետ հաղորդակցությունը տեղի է ունենում «Սորիս», «Իսկրա» ուղիների միջոցով: Շուտով կգործի նաեւ հաղորդակցության միջազգային «Սվիֆթ» համակարգը: Հայաստանում ստեղծվել է այդ համակարգին միանալու ազգային խորհուրդ, որի հիմնադիրներն են վեց բանկեր. Կենտրոնական բանկը, Արդինբանկը, Հայէկոնոմբանկը, Հայներարտբանկը, Ագրոբանկը եւ «Երեւան կրեդիտը»: Տնօրենի կարծիքով, «Սվիֆթի» շնորհիվ փոխանցումների հետ կապված ժամանակային խնդիրները վաս հիշողություն կդառնան մեր բանկերի համար: Հանրապետության ներսում փոխանցումները կատարվում են էլեկտրոնային համակարգի միջոցով, որն իրականացնում է Կենտրոնական բանկը: Բոլոր բանկերը ամեն օր երկու անգամ մասնակցում են էլեկտրոնային սեանսներին: Շուտով Հայաստանի բանկերի միջեւ կսկսի գործել էլեկտրոնային փոստի համակարգը, որի շահագործումը ավարտին է մոտենում:

1996-ին «Երեւան կրեդիտի» նոր գործառույթներից կդառնա պահառությունը: Հայէկոնոմբանկի հետ միասին նրանք ստեղծել են Հայաստանում առաջին ինվեստիցիոն հիմնադրամը, որը կոչվում է «Կապիտալ» եւ շուտով կգրանցվի Ֆինանսների նախարարությունում: «Երեւան կրեդիտը» պահառուի գործառույթները իրականացնելու թիվ 1 արտոնագիրն է ստացել Ֆինանսների նախարարությունից եւ հանդիսանալու է հիմնադրամի պահառու բանկը: Սա Հայաստանում նոր տիպի ծառայություն է: Բանկը ծրագրում է նաեւ ավանդների ներգրավման տարբեր տիպի նոր ծառայություններ, կիրականացվի սպասարկում պլաստիկ քարտերով: Պարոն Հովհաննիսյանի կարծիքով, 96-ին նույնպես կշարունակվի բանկերի կայացման գործընթացը: Կապիտալի համակենտրոնացումն անխուսափելի է եւ բանկերի համար միայն երբեմն ճանապարհ կա՝ ինքնուրույն խնդիրները լուծելու կարողություն, միաձուլում կամ լուծարում: «Երեւան կրեդիտին» միաձուլվելու մի քանի առաջարկներ արդեն արվել են: Ավանդատուներին հետագա բարդություններից պատսպարելու նպատակով հարցրեցինք, թե այդ բանկերի շարքում կա՞ն այնպիսիք, որոնք ոչ մասնագետների շրջանում հուսալիների թվին են դասվում, ինչպես ժամանակին «Նոյը», «Արմենիան» եւ այլն: «Երեւան կրեդիտի» տնօրենը տվեց չեզոք պատասխան, որ ամեն դեպքում բանկերի միաձուլումը մի բանկի ցանկություն չէ: «Այդ խնդիրը պետք է բազմակողմանիորեն ու սումնասիրվի, որպեսզի միաձուլման արդյունքը լինի միակը, որպեսզի բանկերն ավելի հզորանան: Որքան հզոր է բանկը, այնքան առպահովագրված է տխրահռչակ դեպքերից: Մեծ հույս ունեմ, որ 96-ը կլինի վստահության կայացման տարի եւ արդյունքում շրջանառությունից դուրս գան վող գումարները (մասնագետների կարծիքով, ամեն տարի տարբեր ուղիներով Հայաստան է մուտք գործում մոտ 10 միլիոն դրամ) կսկսեն շրջանառել բանկային համակարգում: Կարծում եմ, մենք կհասնենք քաղաքակիրթ հարաբերությունների»:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ,

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւանում ստեղծվեց «Հայաստան-Իսպանիա» ընկերություն

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 19-ին Երեւանում կայացավ «Հայաստան-Իսպանիա» ընկերության շնորհանդեսը: Ընկերության նախագահ Ռաֆայել Մաքեւոսյանի խոսքերով, նորաստեղծ կազմակերպության նպատակն է աջակցել հայ-իսպանական բարեկամության, ինչպես նաեւ մշակութային եւ գործնական կապերի ամրապնդմանը: Դրան կնպաստի նաեւ Իսպանիայում գործող նույնանման կազմակերպությունը: Մինչեւ 1990թ. նույնանուն ընկերություն գործել է Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապերի եւ համագործակցության հայկական ընկերության շրջանակներում:

ՀՀ առողջապահության նախարարի փոխայցը Իրան

Կիրակի Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից Հայաստան կվերադառնան ՀՀ առողջապահության նախարարության պատվիրակությունը, որի կազմում են նախարար Ա. Բաբլոյանը, փոխնախարար Վ. Դեմիրճյանը, արտաքին կապերի վարչության տնօրեն Ա. Տեր-Գրիգորյանը եւ «Հայդեղագործություն» արտադրական միավորման տնօրեն Ս. Վարդանյանը: Պատվիրակությունը Իրանում է գտնվում ԻԻՀ առողջապահության նախարարի հրավերով, որը վերջերս էր այցելել Հայաստան: «Ազգի» առաջիկա համարում կանդրադառնանք այցելության նպատակներին եւ արդյունքներին:

Ա. Պ.

Ներկայումս Հայաստանում գրանցված է մամուլի 440 միջոց

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ արդարադատության նախարարության լրատվական միջոցների գրանցման վարչության պետ Էդուարդ Մեհրաբյանի հաղորդման համաձայն, նախարարությունում ներկայումս գրանցված է մամուլի 440 միջոց: Վերջերս գրանցվածների թվում են «Լրագիր օր», «24 ժամ» օրաթերթերը եւ «Լոռի Ինտերկաթ» հեռուստախմբագրությունը:

Կասկադի շինարարական աշխատանքները դադարեցված են

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Բարեկարգում Թամանյանի փուրակից մինչեւ Հուշակոթող» շինարարական օբյեկտը (Կասկադ) ավարտին հասցնելու շինարարական աշխատանքները դադարեցված են: Ըստ նախատեսված գրաֆիկի, օբյեկտը շահագործման պետք է հանձնվեր 1995 թ. վերջին: Ինչպես Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հայտնեց «Կասկադ՞Ամրիլ» ՍՊԸ վարչության նախագահ Մխիթար Կիսյանը, աշխատանքները ավարտելու համար Երեւանի քաղաքապետարանը հատկացրել էր 150 մլն. դրամ, բայց իրականում ստացվել է միայն 55 մլն. դրամ: Ինչպես հաղորդեց Մ. Կիսյանը, ներկայումս շինարարական կազմակերպությունը սպասում է Երեւանի քաղաքապետարանի որոշմանը՝ շարունակել, թե ոչ շինարարական աշխատանքները:

«ԴՐՈՇ» ԴԱՏ

Նոր վկաների ցուցմունքները ի նպաստ Ա. Արծրունու չեն

Ամբաստանյալն ու իր պաշտպանը նախանշելու ցանկություն չունեն

Էրեբունու շրջանի ՊՀՏ-ից հարցաքննության հրավիրված երկու աշխատակիցներ, որոնք մասնակցել էին Նար-Դոսի 4/75 բնակարանի խուզարկությանը, ըստ էության, հաստատեցին ԱԱՆ ճնշիչ Մ. Մարտիրոսյանի ասածները: Երկուսն էլ պնդեցին, որ ԱԱՆ աշխատակիցները բնակարանի ոչ չիրկիզվող դահարանի դուռը բացել են բանալիով եւ առանց դժվարության: Նրանցից մեկը չի հիշեց խուզարկությունից առաջ բնակարանի դուռը կնքվա՞ծ էր, թե՞ ոչ, իսկ մյուսը պնդեց, որ կնքված էր, խուզարկությունից հետո կրկին կնքեցին: Երկուսն էլ հավաստեցին, որ փաստաբերթեր են եղել դահարանում, որոնք արկղերում փակելուց հետո, իրենք, իբրեւ բնբերակա, ստորագրել են եւ այլն: Հավելյալ մանրամասներ ճշտելու նպատակով, փաստաբանները բավականին նեղ վիճակի մեջ դրեցին նրանց: Դրանցից մեկը վախվորած հայտարարեց «Էլ չեմ գնա խուզարկության»:

Պատասխանները չգոհացրին ամբաստանյալ Արծրունուն, իսկ նրա դաշտպանը փորձեց օգտվել ընձեռված հնարավորությունից եւ խորհրդակցելու նպատակով իր դաշտպանյալին մոտենալուց առաջ, ինչ-որ բան ասելու ՊՀՏ-ի աշխատակցի ականջին, որն անկասկած չմնաց նախագահողի ուշադրությունից: Այնուամենայնիվ, ամբաստանյալ Արծրունին երկարաբանչ հայտարարություններով շարունակեց դեդել դատավարության սկզբից հայտնած միտքը, թե մեղադրական նյութերից բացի, մնացածն իրեն չեն դատվանում: Ամբաստանյալն այս անգամ հենվում էր խուզարկությունների ժամանակ ճնշիչների կողմից բույլ տված օրինախախտումների վրա:

Նար-Դոսի բնակարանի բանալիների վերաբերյալ ԱԱՆ ճնշիչի դեդքերը, որ Ա. Արծրունին է դրանք տվել, ծանր կացություն ստեղծեցին ամբաստանյալի ու նրա դաշտպանի համար: Ի դատախան Արծրունին բողոքեց, որ ԱԱՆ մենդատանի իր խցից բդեր են անհետացել, երբ իրենց կեռաժամանց գրասենյակ էին տարել: Իսկ նրա դաշտպանը փորձում էր ինչ-որ բան փրկել եւ հայտարարություններով նախահարձակ լինելու ուղին էր բռնել: Բայց, եթե դա չհաջողվեց ճնշիչի դատապարտում, Վ. Ավագյանը փորձում էր իրականացնել դեդական մեղադրողի դեմ, իրավաբանների գնահատմամբ «անօրինական հայտարարությունների» հանդես գալով նրա գնահատականի դեմ: Պետական մեղադրողն առարկելով արված հայտարարության դեդում էր, որ փաստաբանը չի էլ բարոնել իր խոսքերի բովանդակությունը:

Ա. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Դիմանալ է հրատարակվել
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Թելեֆոն 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱՎՈՐ ԱԼԵՔՍԱՆ / Հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍՍՍՈՒԼ ԴԻԱՆԵԱՆ / Հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Էջը եւ տարածքները ՊՈՒԼԼ ՊԻԼԼՍԲՈՒՐՅԱՆ
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յուրաքանչյուր պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԱՍՍԱԼՍ-21

Վարուժան Կարապետյան. Արծիվը Սեն Մորում

Փարիզում անցկացրած յուրաքանչյուր ակնթարթը իրադարձություն էր Հայաստանից առաջին անգամ մեծ ափսարի դուրս եկած լրագրողիս համար, սակայն տրավորությունս, տեսածս ու ապամբելիս բերեւս կրկնակի բերի լիներ, եթե չայցելեի Սեն Մորի բանտ. Բարեկամս, որ ինձ ուղեկցում էր, արդեն հասցրել էր հազար ու մի դուռ բակել, ստանալու այցելության թույլտվությունը. Ուստի անհանգստության հարկ չկար:

Ոչ ճանապարհի խոսակցության առարկան Սեն Մորի արծիվն էր: Իմացաբերդը, որ Փարիզից մոտ 300 կմ ճանապարհ էր անցել, հոգնած կանգ առավ մի անբնակ տարածության մեջ: Մինչ ես կմտածեի, որ սա մեր հերթական հանգիստն է, բացվեցին հանդիսավոր բեմի երկաթե դռները, ու մի հայտնվեցի ռուսական ճերի շրջապատում:

Վերջապես, հարթակներով արգելքները (իսկ դրանք քիչ չէին) հաղթահարելով, բազմամարդ սրահում, որ իսկույն ճանաչեցի հայ հաղորդական բանաստեղծ Վարուժան Կարապետյանին, որի մասին այնքան լսել էի ու որին, ի վերջո, դա տիպ ունեցա տեսնելու: Իսկ, որ ոչ ճանապարհին մտածում էի ասելիս, փրկեց Վարուժանի հայկական ժպիտն ու հայավարի արտասանած «բարով եկար»:

Մենք ողջագուրվեցինք: Վարուժանը դաստմեց, որ ծնվել է Մասունից զատված սիրահարական, նահապետական սովորույթներով ու կենցաղով ապրող հայ ընտանիքում: Սովորել է զինվորական կրթություն: 81-ին այցելել է Հայաստան (իր իսկ խոսքերով սիրահարված Հայաստանին):

Ես, որ համակ ուշադրությամբ լսում էի նրան, չբավարարեցի զարմանքս, որտեղի՞ց է 13 տարվա բանտարկյալն այսքան իրազեկ ափսարի անցուդարձին, ե՞րբ է հասցրել այսքան գիր ու գրականություն կարդալ: Իմ զարմանքը փոխանցվեց Վարուժանին, որ նա ոչ միայն հասցնում է վերոհիշյալը, այլև ծանոթներ է խնամում, համեղ ճաշեր եփում եւ երազում ձիասրճարանի մասին: Ամեն ի՞նչ խոսակցության բնական դարձան քաղաքական հարցերը: Խոսեցինք 83-ի Օգի օգանավակայանի բարեկամական օդային գծերի գրասենյակի պայթեցման, ահաբեկչության մասին, որի մեջ ամբաստանվում է ինքը: Չիրենգոյ համար արդեն հայտնի պատմության մանրամասները Վարուժանն ասաց, որ ահաբեկչությունն ամենեին էլ քաղաքական հարցեր լուծելու միջոց չէ:

Սակայն, հայ ժողովուրդը 70 տարի արդեն վարձել էր խաղալ քաղաքական ամբիոնից կոտրել ափսարի անբարբարությունը: Հենց այդ քարանձանձությունն էլ դատապարտեց դիմելու զինյալ դայլարին: Հակառակ դեպքում հայկական հարցը դատաստարված էր մոռացության: Իսկ օտար ափերում իրավազրկված ժողովրդի զավակներ փորձում էին գտնել իրենց ինքնությունը, ովքե՞ր են, որտեղի՞ց են եւ որ են գնում:

«Մեղավո՞ր եմ», հարցնում եմ ամաչելով տխուր հարցից: «Մեղավոր եմ հայրենիքս, ազգս սիրելու՝ համար»: Լռում եմ: Ու Վարուժանը շանթ ու կարուց այրեում, շարունակում է խոսել: Ես նայում էի նրա աչքերին ու վերհիշում 83-ին ողջ ափսարի մասին զնցած նրա խոսքերը արտասանած դատի ժամանակ «Երբեք մենք իրեն հարցրե՞լ է ինչի՞ համար ես պետք է Մահիայում ծնվեի, երբ ունեմ հայրենիք: Որտեղի՞ց է այս ափսարասիրությունը հայրությունը: Ես մեղք չեմ գործել»: Բայց դատարանում նրա հարցերի դատախազները չգիտեին: Նրան գնահատեցին կարկամության դատապարտելով: Սակայն ափսարի ոչ մի դատարան չի կարող արգելել մարդուն զուսավոր երազներ տեսնել: Երազ էր տեսել Վարուժանը: Տեսել էր Մասիսները ու կեղծված ազատության լույսով, ու ինքը որդես արծիվ, ճախրում էր Հայաստանի երկնակամարով: արդեն ոչ որդես հոգատակ, այլ որդես անկախ Հայաստանի քաղաքացի:

ՄԱՆԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սահման. Տեսական անդորրը խախտվեց Մեղրիի շրջանի Ագարակ ավանում

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ-ադրբեջանական սահմանի ամբողջ երկայնքով պահպանվող տեսական անդորրը հունվարի լույս 19-ի գիշերը խախտվեց սահմանագծի հարավ-արեւմտյան հատվածում: Ժամը 1:50-ից մինչեւ 3:4-ը Նախիջեւանի Օդուրբադի շրջանից ադրբեջանական զինված ուժերի ստորաբաժանումները խոշոր տրամալիբի գնդացիրներով գնդակոծել են Մեղրու շրջանի Ագարակ ավանի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Հայաստանի զինված ուժերի ստորաբաժանումների պատասխան համարժեք գործողությունները ադրբեջանական կողմին հարկադրել են դադարեցնել կրակը: Հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում երեկ գիշեր եւ այսօր առավոտյան հարաբերական անդորրը պահպանվել է:

Գուգարք. Շրջգործկոմի հրդեհից այրվել են կարեւոր փաստաթղթեր եւ նյութեր

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, հունվարի 17-ին հրդեհ է բռնկվել Գուգարքի շրջգործկոմի տնակներում, որը մեծ դժվարությամբ է հիշվել Վանաձորի եւ շրջանի հրշեջ պահպանության մարտիկների կողմից: Շրջանի ՆԳ բաժնի պետ Գագիկ Շիրհրեջ պահպանության մարտիկների կողմից: Շրջանի ՆԳ բաժնի պետ Գագիկ Շիրհրեջ պահպանության մարտիկներից, որ դեպքի կատարվելուց անմիջապես հետո գործ: Հայտնի է, որ անփույթ են եղել պահակները: Գործկոմին կից նրանց տնակում բռնկված հրդեհն անմիջապես տարածվել է մոտիկ տնակը, ուր փայտ էր պահեստավորված, որտեղից էլ հասել է շրջգործկոմի տնակների տանիք: Հրդեհի պատճառով նյութական վնաս է հասցվել, այրվել են կարեւոր փաստաթղթեր: Հաշվարկները այրվել են «Գուգարք» թերթի խմբագրության, ՀԱԳՍ-ի, սոցապ բաժնի, սոցտեսչության, հարկային տեսչության հարկաբաժինների, դրանցում եղած բոլոր փաստաթղթերով եւ նյութերով:

ՄԱՆՈՒԵԼ ՄԻԿԱՅԱՆ

Ամանորն այս տարի առանձնահատուկ իրադարձություն էր Սարյան 23-31 կենս հասցեների բարձրահարկ շենքերի բնակիչների համար: Դրան նախորդող գրեթե 3 շաբաթվա ընթացքում այս շենքերը բացարձակորեն զրկված էին ջրից: Հատկապես աննախանձելի էր վերեւի հարկերում ապրող այն մուտքերի բնակիչների վիճակը, որոնց, ճակատագրի բերումով, դավաճանել էր նաեւ վերելակային տեխնիկան: Պետք չէ բացատրել, թե ընտանյոք հանդերձ «պատ եւ տաս» համալիրների ինչպիսի բնագծեր էին հաղթահարում այս շենքերի ահել ու ջահել խաղաղաշները՝ ջուր կրելով մերձակա աղբյուրներից: Այն ժամանակ, ինչպես հայտնեցին ջրմուղ կոյուղու տնտեսության վարչությունից, շենքերին ջուր մատակարարող շարժիչը ողողվել էր ջրով եւ դժվարությամբ, չափազանց դանդաղ չորանալով՝ Ամանորի նախօրյակին երջանկացրեց մեծերին ու փոքրերին, հատկապես երեխաներին, որոնց պատկերացման մեջ Ամանորն այդպես էլ, բերեւս, մնա որպես լույսի, ջերմության տոն: Այս երանելի վիճակը շարունակվեց հազիվ 10 օր: Վրա հասան ուշացած ցրտերը եւ, ինչպես խոստացել էին հանրապետության էներգետիկները, նվազեցին հոսանքի մատակարարման ժամերը: Գրեթե միաժամանակ ընդհատվեց նշված շենքերի ջրամատակարարումը: Երեխաները, որ ծնողներին հաճախ էին ծանծրացնում «Նոր տարին դեռ շարունակվո՞ւմ է» բնույթի հարցերով, անմիջապես կռահեցին, որ Նոր տարին ավարտվել է եւ այլեւս անդարձ հարցեր չէին տալիս մեծերին:

Ջրմուղ կոյուղու տնտեսության արտադրական վարչությունից հաղորդվեց տեղեկանալ, որ շարժիչն այս անգամ այրվել է՝ հայտնվելով «երկու ֆազի տակ», եւ որ այրված շարժիչը վերականգնելու գումարներ չկան, որովհետեւ բնակիչները չեն վճարում ջրի գները: Փաստարկը տրամաբանական է, սակայն հասկանալի չէ, թե ինչո՞վ են մեղավոր շենքերի վերին հարկերի բնակիչները, որոնց մեծ մասը բարեխղճորեն վճարում է նույնիսկ չօգտագործած ջրի համար, երբ ներքեւի հարկերի բնակիչները, որ աղահավված են ինքնահոս ջրով, չեն վճարում օգտագործածի համար:

Երբ զայրացած բնակիչների ներկայացուցիչները դիմեցին խաղխորհուրդ, նրանց պատասխանեցին, որ շենքերի բնակիչներից մեկի նախաձեռնությամբ եւ անձնական միջոցներով շարժիչի վերականգնման «գործընթացը» սկսված է եւ մի քանի օրից շարժիչը կտեղադրվի: Իսկ եթե այդ բարեգործությունը չլիներ, արդյոք «ծախողդ» շենքերը մնալու էին առանց ջրի՝ եւ որքա՞ն ժամանակ: Վերջապես, ի՞նչ երաշխիք, որ վերականգնված շարժիչը 10-15 օր աշխատելով, նորից չի այրվի:

Այս մասնավոր հարցով, ինչպես նաեւ ջրմուղ կոյուղու տնտեսության հոգսերի ու հնարավորությունների պարզաբանման խնդրով դիմեցինք վարչության պետ Հովհաննես Գրիգորյանին: Նա տեղեկացրեց, որ տնտեսության գլխավոր հիմնախնդիրը մնում է բնակչության, ինչպես նաեւ արդյունաբերական եւ այլ ձեռնարկությունների սպառած ջրի վարձերի գանձումը, որի հետեւանքով այսօր տնտեսությունը 2,5 մլրդ դրամի պարտք է տարբեր կազմակերպություններին, ներառյալ էներգամատակարարման պարտքերը, որ հասնում են 2 մլրդ 200 մլն դրամի: Բնականաբար, անհնար է դառնում հոսանքի անկանոն մատակարարման, վերջինիս տարբեր պարամետրերի խախտման պատճառով հաճախակի ծագող վթարների հետեւանքների վերացումը: Ցուրաքանչյուր ամիս ջրօգտագործողների վճարելիք 350 մլն դրամի դիմաց հավաքվում է այդ գումարի հազիվ 30-32 տոկոսը, որովհետեւ մարդիկ չեն վճարում ջրի համար գանձվող «կոդեկները» (թեեւ դժվար է համաձայնել, որ 4-5 հոգանոց ընտանիքից միայն ջրի համար ամեն ամիս գանձվող 800-1000 դրամը կոդեկներ են նրանց եկամուտների համեմատ): Բնակչության մեկ շնչին ընկնող ջրի ծավալի տեսակետից երեւանը զգալիորեն գերազանցում է եվրոպական շատ քաղաքների (300-400 լ՝ 100 լիտրի դիմաց, չնայած երեւանցիներից շատերը չէ, որ կարող են պարծենալ, թե աղահավված են ջրի նման առատաձեռնական քանակով): Ջրի գինը սահմանելիս հաշվի են առնվում նաեւ անխուսափելի կորուստները ջրաբյուրեղ արտենեն ճանապարհին՝ պայմանավորված ծորակների անսարքությամբ, ջրօգտագործողների անփութությամբ եւ խնայողության պակասով: «Մեզ ոչ մի կերպ չի հաջողվում համոզել առաջին, երկրորդ եւ երրորդ հարկերի մեր համաքաղաքացիներին, որ իրենց ցից վերեւ ապրողները ոչ թե բնամիներ են կամ այլմոլորակայիններ, այլ իրենց ազգակիցները, որոնք նույնքան ջրի կարիք եւ օգտվելու իրավունք ունեն», ասում է Հովհաննես Գրիգորյանը: Ուստի խաղխորհուրդը ենթարկում է ներքեւի եւ վերեւի հարկերի բնակիչներից ջրի գանձման տարբերակում մտցնելու խնդիրը: Ըստ նրա, ջուրը խնայողաբար օգտագործելու դեպքում հնարավոր կլինի հասնել երեւանի ջրամղիչ պոմպերի 30-40 տոկոսը: Ջրի կորուստները հատկապես մեծ տոկոս են կազմում մասնավոր սեկտորում (այստեղ տարվա բոլոր եղանակներին ջուրն անարգել հոսում է՝ մի դեպքում ոռոգման կամ սառեցման, մյուս դեպքում (ձմռանը)՝ ջուրը սառչելուց աղահավազրելու նպատակով, իսկ ավելի հաճախ՝ պարզապես անփութությունից): Ջրի կորուստների խոշոր աղբյուր է նաեւ խողովակների մաշվածությունը: Ըստ գործող նորմատիվների՝ ջրատար խողովակները, կախված հողի տեսակից, պետք է փոխվեն 18 կամ 24 տարին մեկ: Մինչդեռ մեր խողովակների 50 տոկոսը արդեն 40 տարուց ավել չեն փոխվել: Այսօր 1 կմ խողովակաշարի բարմացումը պահանջում է 40-50 մլն դրամ: Դրանք՝ ահռելի գումարներ են, որ կառավարությունը չի կարող աղահովել: Պետք է ասել, որ խաղխորհուրդն իր միջոցներով հնարավոր ամեն ինչ անում է այդ խնդիրը գեթ մասնակիորեն լուծելու համար, եւ բավական գործ այդ ուղղությամբ արվել է:

Եթե մինչեւ վերջերս ջրամատակարարման համակարգը տառապում էր հոսանքի անբավարար հաճախականությունից եւ ցածր լարումներից, ապա այսօր տարբեր ջրաղբյուրներից ջուրը խաղաղ հասցնելուն խանգարում է... հոսանքի չափազանց բարձր լարումը, որ առոմակայանի գործարկումից հետո որոշ պոմպակայաններում հասնում է 430-450 վոլտի: Շատ ժիլներն աշխատեցնելու համար հարկավոր է անջատել դրանց պաշտպանական համակարգը, որ արգելակում է շարժիչի աշխատանքը նոմինալ լարումն զգալիորեն գերազանցող լարման պայմաններում: Իսկ դա կարող է բերել անկանխատեսելի հետեւանքների:

Ստեղծված իրավիճակի հաղթահարման ուղին Հովհաննես Գրիգորյանը համարում է ինքնահոս մատակարարման համակարգի առավել ընդլայնումը, որ թույլ կտա այն հնարավորին չափ անկախացնել էներգամատակարարումից՝ միաժամանակ զգալի էլեկտրաէներգիա տնտեսելով արտադրական նպատակներով: Դրա համար անհրաժեշտ է ավարտել սկսված գոնե երեք օբյեկտների շինարարական աշխատանքները. Արզական երեւան ջրատարը, որի 22 կմ-ից մնացել է ընդամենը 3-ը (վերջինս խաղաղի ինքնահոս ջուրը կավելացնի վայրկյանում 400-500 լիտրով), Գառնի-երեւան ջրատարը, (որի շնորհիվ Գառնիից երեւան մտնող 1200 լիտր ջուրն ամբողջությամբ երեւան կհասնի ինքնահոս եղանակով), ինչպես նաեւ Ծաղկաձոր-Արզնի-Հաղբանակի կամուրջ ջրատարը, որի շահագործումը թույլ կտա դադարեցնել Ջորաղբյուր, Ծաղկաձոր, Արզնի պոմպակայանների աշխատանքը:

Մյուս կարեւոր խնդիրը ջրաչափերի տեղադրումն է նախ խաղաղ սպասարկող ջրատարների վրա (առաջիկա մեկ ամսում նախատեսվում է իրականացնել այդ ծրագիրը), ապա՝ առանձին բաղամասերում, իսկ ավելի ուշ՝ նաեւ բնակարաններում: Սա միակ միջոցն է, որ կարող է ջրի բաշխման եւ վճարումների արդարացի համակարգ ապահովել:

Ինչ վերաբերում է վերոհիշյալ շենքերի ջրամատակարարմանը, ապա այն, այսպես թե այնպես, հանգում է վճարումների խնդրին, իսկ վթարները, Հովհաննես Գրիգորյանի խոսքերով, հաճախ նաեւ բնակիչների ինքնագործունեության արդյունք են, որ անհարկի միջամտություններով վթարային իրավիճակներ են ստեղծում պոմպակայաններում:

Եւ, այնուամենայնիվ, ինչպե՞ս պետք է լուծվի «հա՞վն է ձվից, թե՞ ձուն՝ հավից» հարցի պնդերեսությամբ մեր կյանքի բոլոր ոլորտներն ընդգրկող անվճարունակության հիմնախնդիրը՝ «ցածր աշխատավարձեր-ցածր վճարունակություն-անբավարար սպասարկում» առաջավոր օղակը: Մի՞թե վերադարձը քարեղարյա ադրեալակերտին անխուսափելի է...

ԼԻԼԻԹ ՊԱՐԱՆՅԱՆ

ՅՐԱՍՍԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

«Ծարավ եմ, ջո՞ւր», կամ Երեւանի ջրմուղ համակարգը տառապում է նաեւ... հոսանքի բարձր լարումներից

երջանկացրեց մեծերին ու փոքրերին, հատկապես երեխաներին, որոնց պատկերացման մեջ Ամանորն այդպես էլ, բերեւս, մնա որպես լույսի, ջերմության տոն: Այս երանելի վիճակը շարունակվեց հազիվ 10 օր: Վրա հասան ուշացած ցրտերը եւ, ինչպես խոստացել էին հանրապետության էներգետիկները, նվազեցին հոսանքի մատակարարման ժամերը: Գրեթե միաժամանակ ընդհատվեց նշված շենքերի ջրամատակարարումը: Երեխաները, որ ծնողներին հաճախ էին ծանծրացնում «Նոր տարին դեռ շարունակվո՞ւմ է» բնույթի հարցերով, անմիջապես կռահեցին, որ Նոր տարին ավարտվել է եւ այլեւս անդարձ հարցեր չէին տալիս մեծերին:

Ջրմուղ կոյուղու տնտեսության արտադրական վարչությունից հաղորդվեց տեղեկանալ, որ շարժիչն այս անգամ այրվել է՝ հայտնվելով «երկու ֆազի տակ», եւ որ այրված շարժիչը վերականգնելու գումարներ չկան, որովհետեւ բնակիչները չեն վճարում ջրի գները: Փաստարկը տրամաբանական է, սակայն հասկանալի չէ, թե ինչո՞վ են մեղավոր շենքերի վերին հարկերի բնակիչները, որոնց մեծ մասը բարեխղճորեն վճարում է նույնիսկ չօգտագործած ջրի համար, երբ ներքեւի հարկերի բնակիչները, որ աղահավված են ինքնահոս ջրով, չեն վճարում օգտագործածի համար:

Երբ զայրացած բնակիչների ներկայացուցիչները դիմեցին խաղխորհուրդ, նրանց պատասխանեցին, որ շենքերի բնակիչներից մեկի նախաձեռնությամբ եւ անձնական միջոցներով շարժիչի վերականգնման «գործընթացը» սկսված է եւ մի քանի օրից շարժիչը կտեղադրվի: Իսկ եթե այդ բարեգործությունը չլիներ, արդյոք «ծախողդ» շենքերը մնալու էին առանց ջրի՝ եւ որքա՞ն ժամանակ: Վերջապես, ի՞նչ երաշխիք, որ վերականգնված շարժիչը 10-15 օր աշխատելով, նորից չի այրվի:

Այս մասնավոր հարցով, ինչպես նաեւ ջրմուղ կոյուղու տնտեսության հոգսերի ու հնարավորությունների պարզաբանման խնդրով դիմեցինք վարչության պետ Հովհաննես Գրիգորյանին: Նա տեղեկացրեց, որ տնտեսության գլխավոր հիմնախնդիրը մնում է բնակչության, ինչպես նաեւ արդյունաբերական եւ այլ ձեռնարկությունների սպառած ջրի վարձերի գանձումը, որի հետեւանքով այսօր տնտեսությունը 2,5 մլրդ դրամի պարտք է տարբեր կազմակերպություններին, ներառյալ էներգամատակարարման պարտքերը, որ հասնում են 2 մլրդ 200 մլն դրամի: Բնականաբար, անհնար է դառնում հոսանքի անկանոն մատակարարման, վերջինիս տարբեր պարամետրերի խախտման պատճառով հաճախակի ծագող վթարների հետեւանքների վերացումը: Ցուրաքանչյուր ամիս ջրօգտագործողների վճարելիք 350 մլն դրամի դիմաց հավաքվում է այդ գումարի հազիվ 30-32 տոկոսը, որովհետեւ մարդիկ չեն վճարում ջրի համար գանձվող «կոդեկները» (թեեւ դժվար է համաձայնել, որ 4-5 հոգանոց ընտանիքից միայն ջրի համար ամեն ամիս գանձվող 800-1000 դրամը կոդեկներ են նրանց եկամուտների համեմատ): Բնակչության մեկ շնչին ընկնող ջրի ծավալի տեսակետից երեւանը զգալիորեն գերազանցում է եվրոպական շատ քաղաքների (300-400 լ՝ 100 լիտրի դիմաց, չնայած երեւանցիներից շատերը չէ, որ կարող են պարծենալ, թե աղահավված են ջրի նման առատաձեռնական քանակով): Ջրի գինը սահմանելիս հաշվի են առնվում նաեւ անխուսափելի կորուստները ջրաբյուրեղ արտենեն ճանապարհին՝ պայմանավորված ծորակների անսարքությամբ, ջրօգտագործողների անփութությամբ եւ խնայողության պակասով: «Մեզ ոչ մի կերպ չի հաջողվում համոզել առաջին, երկրորդ եւ երրորդ հարկերի մեր համաքաղաքացիներին, որ իրենց ցից վերեւ ապրողները ոչ թե բնամիներ են կամ այլմոլորակայիններ, այլ իրենց ազգակիցները, որոնք նույնքան ջրի կարիք եւ օգտվելու իրավունք ունեն», ասում է Հովհաննես Գրիգորյանը: Ուստի խաղխորհուրդը քննարկում է ներքեւի եւ վերեւի հարկերի բնակիչներից ջրի գանձման տարբերակում մտցնելու խնդիրը: Ըստ նրա, ջուրը խնայողաբար օգտագործելու դեպքում հնարավոր կլինի հասնել երեւանի ջրամղիչ պոմպերի 30-40 տոկոսը: Ջրի կորուստները հատկապես մեծ տոկոս են կազմում մասնավոր սեկտորում (այստեղ տարվա բոլոր եղանակներին ջուրն անարգել հոսում է՝ մի դեպքում ոռոգման կամ սառեցման, մյուս դեպքում (ձմռանը)՝ ջուրը սառչելուց աղահավազրելու նպատակով, իսկ ավելի հաճախ՝ պարզապես անփութությունից): Ջրի կորուստների խոշոր աղբյուր է նաեւ խողովակների մաշվածությունը: Ըստ գործող նորմատիվների՝ ջրատար խողովակները, կախված հողի տեսակից, պետք է փոխվեն 18 կամ 24 տարին մեկ: Մինչդեռ մեր խողովակների 50 տոկոսը արդեն 40 տարուց ավել չեն փոխվել: Այսօր 1 կմ խողովակաշարի բարմացումը պահանջում է 40-50 մլն դրամ: Դրանք՝ ահռելի գումարներ են, որ կառավարությունը չի կարող աղահավել: Պետք է ասել, որ խաղխորհուրդն իր միջոցներով հնարավոր ամեն ինչ անում է նը համարում է ինքնահոս մատակարարման համակարգի առավել ընդլայնումը, որ թույլ կտա այն հնարավորին չափ անկախացնել էներգամատակարարումից՝ միաժամանակ զգալի էլեկտրաէներգիա տնտեսելով արտադրական նպատակներով: Դրա համար անհրաժեշտ է ավարտել սկսված գոնե երեք օբյեկտների շինարարական աշխատանքները. Արզական երեւան ջրատարը, որի 22 կմ-ից մնացել է ընդամենը 3-ը (վերջինս խաղաղի ինքնահոս ջուրը կավելացնի վայրկյանում 400-500 լիտրով), Գառնի-երեւան ջրատարը, (որի շնորհիվ Գառնիից երեւան մտնող 1200 լիտր ջուրն ամբողջությամբ երեւան կհասնի ինքնահոս եղանակով), ինչպես նաեւ Ծաղկաձոր-Արզնի-Հաղբանակի կամուրջ ջրատարը, որի շահագործումը թույլ կտա դադարեցնել Ջորաղբյուր, Ծաղկաձոր, Արզնի պոմպակայանների աշխատանքը:

Մյուս կարեւոր խնդիրը ջրաչափերի տեղադրումն է նախ խաղաղ սպասարկող ջրատարների վրա (առաջիկա մեկ ամսում նախատեսվում է իրականացնել այդ ծրագիրը), ապա՝ առանձին բաղամասերում, իսկ ավելի ուշ՝ նաեւ բնակարաններում: Սա միակ միջոցն է, որ կարող է ջրի բաշխման եւ վճարումների արդարացի համակարգ ապահովել:

Ինչ վերաբերում է վերոհիշյալ շենքերի ջրամատակարարմանը, ապա այն, այսպես թե այնպես, հանգում է վճարումների խնդրին, իսկ վթարները, Հովհաննես Գրիգորյանի խոսքերով, հաճախ նաեւ բնակիչների ինքնագործունեության արդյունք են, որ անհարկի միջամտություններով վթարային իրավիճակներ են ստեղծում պոմպակայաններում:

Եւ, այնուամենայնիվ, ինչպե՞ս պետք է լուծվի «հա՞վն է ձվից, թե՞ ձուն՝ հավից» հարցի պնդերեսությամբ մեր կյանքի բոլոր ոլորտներն ընդգրկող անվճարունակության հիմնախնդիրը՝ «ցածր աշխատավարձեր-ցածր վճարունակություն-անբավարար սպասարկում» առաջավոր օղակը: Մի՞թե վերադարձը քարեղարյա ադրեալակերտին անխուսափելի է...

ԼԻԼԻԹ ՊԱՐԱՆՅԱՆ

Շահագործման հանձնվեց Ստեփանակերտի մանկական հիվանդանոցի ինֆեկցիոն բաժանմունքը

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ: 1995 թվականի մայիսին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Առաջինը հովվապետական այց կատարեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն: Այցելության ընթացքում Վեհափառ Հայրապետը ստանձնեց մանկական հիվանդանոցի ինֆեկցիոն բաժանմունքի շինարարության ֆինանսավորումը: Հունիսին սկսվեց շինարարությունը: Բաժանմունքի կարիքը կար դեռեւս արցախյան պատերազմից առաջ: Պատերազմն այդ կարիքն անհրաժեշտություն էր դարձրել: Հիմնադրամի դրամներով ավարտվեց բաժանմունքի երկհարկանի շենքի ներսի եւ դրսի շինարարական աշխատանքները: Ներկայումս այն ունի չորս բաժանմունք եւ կարող է ընդունել տարատեսակ սուր վարակիչ հիվանդություններ ունեցող երեխաների: Շրագրի շրջանակներում բաժանմունքին են հատկացվել հիվանդանոցային մահճակալներ, ներքնակներ, ծածկոցներ եւ հագուստ տղաներեն: Հունվարի 18-ին տեղի ունեցավ բաժանմունքի բացման արարողությունը: Արարողությանը ներկա էին ԼՂՀ փոխվարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը, փոխվարչապետ, հիմնադրամի գործադիր վարչության անդամ Յուրի Դավթյանը, առողջապահության նախարար Պլատոն Աղաբալյանը, «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր վարչության ներկայացուցիչներ: ԼՂՀ կառավարության ներկայացուցիչներն իրենց խոսքին հավելյալությունն հայտնեցին «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա-ին եւ շինարարներին:

Բաժանմունքի նոր շենքն օծեց Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ Եպիսկոպոս Մարտիրոսյանը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ազգային

ԲՈՒՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Շահումյանցին հարց է տալիս. ո՞վ է ինքը, ի՞նչ կարգավիճակ ունի եւ պատասխան է հայցում իշխանություններից

«...Ո՞վ իս դուն, ի՞նչ իս դուն, ի՞նչ մարթահեսաբումն իս դուն, ի՞նչ ա նում ունիս դուն»: Պեռդ

Աղեն չորրորդ Ամանորն է դիմավորում իր գերված ծննդավայրից հեռու բռնագաղթած շահումյանցին: Դիմավորում է աշխարհից ու բոլորից լքված, մոռացված, հոգսերի ծանր բեռան տակ, խառնված ասասնդական, անորոշ, իրավազուրկ ու իր համար ամոթալի կյանքից հոգնած ու տառապած, իր բազում ցավերը մեն-մենակ տանող, իր սիրելուն Հայրենիքի կարոտից հալումաշ եղած, մի սիմփիլ, մնիբարական, մի տաքացավ խոսքի կարոտ, ենդացած ամենից շատ իրենից, բան Արցախի ու Հայաստանի ինն ու նոր բոլոր իշխանավորներից:

Ինչդես չենդանա ու չզայրանա, իր խառնված հերոսական դրայարդ դաման շրջափակման դրայմաններում դարավոր ոխերիմ բշնամու դեմ ըստ արժանվույն դեռ գնահատված նագիր ստանալու իրավունք, հանգստի իրավունք, նա միայն ունի կրթության եւ կիսաս դասաս սոցիալական աղաահովության իրավունք:

4-րդ տարին է մարդկանց մի մասը չունի անձնագիր, շատերը բողել են, մյուսներ կորցրել: Փոխանակ հուսահեգ տալու եւ բոլոր բռնագաղթածներին աղաահովելու նոր անձնագրերով (բող ինչ տվդի), տխահաչակ 09 ձեւ եւ տալիս են, այն էլ երեք ամսով, տալու իրավունք էլ վերադահել են միայն մայրաքաղաքի Մյասնիկյանի շրջանի ՆԳ անձնագրային բաժնին: Այդ տնազ փասաթուղթը մի բանի օրվա մեջ մաշվում է, քրքրվում, սասնյակ գրառումներ, կնիքներ ճակաչին դրոշմված: Երեք ամիս հետո դեռ է գնալ եւ երեք ամսով նորից երկարացնել: Մարդկանց հոգեղեն եւ ֆիզիկական տանջելու հրաշալի միջոց:

Վարդենիսում կամ Տաշիրում աղասանած բռնագաղթած շահումյանցին, որդեսզի այդ փասասթուղթը կոչեցյալը սանա, դեռ է երկար ճանփա կտրի, մի բանի օր կորցնի, դրամ ծախսի երեան հասնելու համար: Կարծես չէր կարելի հանձնարարել տվյալ շրջանի ՆԳ բաժիններին...

Վերջին շրջանում էլ Մյասնիկյանից տեղափոխել են Խանջյան փողոցում գտնվող բաղաքային վարչություն, որտեղ օրերով, շաբաթներով հերթեր են գոյանում...

Խոսենք չարաբաստիկ բռնակներից ու նոթասներից: Ինչբան տառապանքի է ենթարկվում նա մինչեւ ստանում է այդ զահրմար, անիծյալ բռնակը: Վեց ամիսը մեկ դեռ է ներկայացնի տեղեկանք շրջանային սոցաղներ: Մինչեւ վասաթղթերը մի կերդ ներկայացնում են, մի բանի ամիս է անցնում (ասենք հունվարի բռնակը հազիվ ստանում է մարտին): Դրան զումարենք այն, որ որոշ հիմնարկների տխմար դեկավարներ կողի են ընկնում ու տեղեկանքներ չեն տալիս, եւ մարդիկ զրկվում են աղրասի միջոցից:

Հապա այդ տխահչակ սեփականաշնորհման սերտիֆիկասների բաղդ կոչեցյալը ստանա, դեռ է երկար ճանփա կտրի, մի բանի օր կորցնի, դրամ ծախսի երեան հասնելու համար: Կարծես չէր կարելի հանձնարարել տվյալ շրջանի ՆԳ բաժիններին...

Վերջին շրջանում էլ Մյասնիկյանից տեղափոխել են Խանջյան փողոցում գտնվող բաղաքային վարչություն, որտեղ օրերով, շաբաթներով հերթեր են գոյանում...

Խոսենք չարաբաստիկ բռնակներից ու նոթասներից: Ինչբան տառապանքի է ենթարկվում նա մինչեւ ստանում է այդ զահրմար, անիծյալ բռնակը: Վեց ամիսը մեկ դեռ է ներկայացնի տեղեկանք շրջանային սոցաղներ: Մինչեւ վասաթղթերը մի կերդ ներկայացնում են, մի բանի ամիս է անցնում (ասենք հունվարի բռնակը հազիվ ստանում է մարտին): Դրան զումարենք այն, որ որոշ հիմնարկների տխմար դեկավարներ կողի են ընկնում ու տեղեկանքներ չեն տալիս, եւ մարդիկ զրկվում են աղրասի միջոցից:

Հապա այդ տխահչակ սեփականաշնորհման սերտիֆիկասների բաժանումը: Արար աշխարհ, ահեղ ջահել, բոլորը հանդարտությունում ասացել են, բացի մի բան շահումյանցիներից: Չգիտես ում ցուցումով է այդդես տեղի ունենում: Մի՞թե իշխանություններ վախենում են, որ շահումյանցին կարող է փայտեր դառնալ կամ սեփականաշնորհ որոշ մարդկանց ահեղ մրցակից լինել: Ոչ, ոչ, բավ լիցի, շահումյանցին այդդիսի նկրտումներ չունի, ոդդակի մեջը «հացի խնդիր կա»: Մի՞թե բազում զոհեր տված, ամեն ինչից զրկված շահումյանցուն ավասացին մի 2000 սերտիֆիկաս տալ, թե՞ դրանով կարող էր ոլորտին աղբասանալ...

Մի՞թե կարծում են, որ եթե շահումյանցուն կարգավիճակ տան կամ օժտեն որոշ իրավունքներով կամ արտոնություններով, աղա նա կարող է մոռանալ Շահումյանը, իր ծննդավայրը, իր օջախը:

Ոչ, ղարոններ, չարաչար սխալվում եք, նա յուր հայրենիքը, յուր օջախը, յուր լքված շիտիները մոռացողը չի... ու եթե արար աշխարհում մնա նույնիսկ մեկ շահումյանցի, աղա նա ղայքարելու է իր ծննդավայրի ազասագրման համար...

Մի ոդդե դասկերացնենք, թե Շահումյանի ազասագրումը 10-20 տարի երկարաձգվում է կամ, ասված մի արասցե, չի լուծվում: Ուրեմն շահումյանցին կարո՞ղ է հավերժ մնալ ծերանոցներում, գիշերօթիկների լսարաններում, ծանոթարեկամների տներում: Ոչ, իհարկե:

Շահումյանցին ուզում է, որ իրեն մարդու տեղ դնեն, արժանաղասվորությունը չվերադարձնեն, արժանվույն գնահատեն իր ծառայությունը, ելնելով փախսականների մասին միջազգային իրավունքի նորմերից: Իրեն տալ կարգավիճակ բոլոր իրավունքներով ու արտոնություններով, լրջորեն զբաղվեն յուր ծննդավայրի ազասագրման հարցով, բանակցություններում այդ հարցը համարձակորեն առաջ քաշեն: Այսօր Նորի ծերանոցում կյանքի վերջին ոդանն առդրդ, մեկ ոտից զրկված, երկու տարի բարքերի մոս դասանդ եղած Արմենակ Ղեւոնդյանից սկսած մինչեւ Ակնաբերդում բնակություն հասասած տասը երեխայի հայր գյուլիսանցի Մհեր Մնացականյանն ու Ներքինենցի Պողոսը, Հայաստանի ամենածեր կին, «Մեծ տիկին» բազդոխցի 114-ամյա Մաշենկա Մովսիսյանից սկսած մինչեւ զոհված ազասամարտիկ վերնիշենցի Ժիրայր Գյուլումյանի 4-ամյա որդին, Սիլիկյան բաղամասում հանգրվանած, Աղանի դրդրած Անդրանիկ Հայրյանից սկսած մինչեւ Արցախի բանակի զումարտակի հրամանատար Դեղո Գալիբյանը, բոլորն էլ մի նաղասակ ունեն վերադառնալ ազասագրված Շահումյան, աղրել միայն Շահումյանում, մեռնել միայն Շահումյանում...

ԴԵՐԵՆԻԿ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ,
Ասավորոդի-Երեւան

ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

Եդեսիա ռուսական տափաստանում

Ճակատագրի հարվածից վիրավոր եդեսիացիք ազգադարձի եյք են որոնում

Ասավորոդի երկրամասի արեւելյան ծայրամասին, Կուրսկի շրջանում, հանդարտահոս Դուրա գետի ափին կա այդդիսի հայկական գյուղ, որի բնակիչները սակայն խոսում են թուրք-դարսկական ինչ-որ բարբառով: Մինչեւ վերջերս ճշտորեն չգիտեին իրենց ով եւ որտեղացի լինելու դասմությունը, համոզված էին, թե դասմական Եդեսիայի շառավիղներն են, ուստի տոդերիս հեղինակին երեք տարի առաջ հանձնարարեցին ուսումնասիրություններ կասարել Հայաստանի եւ Ռուսասասանի արխիվներում, վավերագրերի հիմքով տալ իրենց հուզող հարցերի դասասխանը: («Եդեսիա-Էդեսիա» անվանված գիրքն արդեն դասրասս է եւ սդասում է հրասարակության իր հովանավորին:)

Հայտնի է, որ վաղնջական ժամանակներից հայերը բնակվել են նաեւ Քուռ գետի ձախ ափին, Կովկասյան Ալբանիա, Առան կամ հայերեն Աղվանք կոչված երկրամասում: Աղվանական գեղերի եւ հայերի հարաբերություններն ավելի են սերտանում Աղվանից աշխարհում Գրիգոր Լուսավորիչի բոռ Գրիգորիսի կողմից քրիսոնեության տարածումից եւ Մեսրոպ Մաշտոցի ջանքերով աղվանական գրերի սեղծումից հետո: Այսկովկաս մահմեդականության ներթափանցումից հետո էլ երկրամասի հայերը շարունակել են կողք կողքի ապրել հայադավան քրիստոնյա եւ մահվան սդասոնալիքի տակ կրոնափոխված աղվանցիների հետ: Հայերը միջնադարում բնակավայրեր ունեին նաեւ Կասպից ծովի արեւմտյան ափին, Դերբենդի եւ Դուբայի խանություններում, հատկապես այն տարածքում, որը կոչվում էր Մուղկուրի կամ Մուսկուրի գավառ, որոնց բնակիչները ենթակա էին ազգային, սոցիալական եւ կրոնական հալածանքների: Այս ամենի հետեւանքով շատ հայեր եւ աղվանցիներ նախ մահվան սդասոնալիքի տակ ընդունեցին երկրի տիրոջ լեզուն, իսկ շահական Պարսկասասանի դասհոնական լեզուն ժամանակի ընթացքում դարձել էր թուրքերենը, աղա նաեւ դավանափոխ են դառնում, որովհետեւ նորադարձ մուսուլմաններին ազասում էին հարկերից, տալիս իրենց քրիսոնյա ազգակիցներին իշխելու, նրանց կայքից ու կյանքից զրկելու իրավունք:

Ռուսասասանի համար կենսական անհրաժեշտություն էր դարձել Կասպից ծովի ափերին հասասվելը: Դա կհամընկներ նաեւ հայերի ազասագրական ձգտումներին, որովհետեւ Կասպից ծովի ափից մինչեւ Դարաբաղ՝ Խամսայի մելիքություններ, մի բանի օրվա ճանապարհ էր: Սակայն 1722 թվականի ամռանն ու աշնանը Պետրոս Մեծի ծեռնարկած կասպիա կան արշավանքը փասսորեն ձախողվեց: Ավելին, ցարի հետագա հանձնարարականներն իր զորահրամանասարներին հայերի համար աղետաբեր հետեւանքներով էին հղի: Նա խորհուրդ էր տալիս ամեն ձեւով իրենց հայրենիքից Կասպից ծովի ափ հրավիրել հայերին եւ ուրիշ քրիսոնյաների: Իսկ մեկ տարի ավելի զարգացած հայերը զանազան խորհուրդ է տալիս, որ եթե չեն կարողանում դիմանալ ու սասսիկ նեղվում են մահմեդականներից, «այդ դեղքում բոլոր աղասասան գտնեն ռուսների գրաված խաղաքաղաքում»: Հայերը հրաժարվում են զանգվածաբար իրենց հայրենիքը լքելու գաղափարից: Սակայն շուտով այդ դիմակայությունը ճեղք է տալիս սղնախական դայքարի առաջնորդ Ավան յուզբաշու դասճառով, որը գայթակղվելով ցարական արքունիքի մատուցած սամույրե մուճակով եւ տարեկան նշանակված 1000 ռուբլի ռոճիկով, կազմակերդեց հայերի գաղթը: Ավան յուզբաշին Մուղկուրի գավառում 1734 թվականին ռուսական կառավարությունից կալվածք սանալով ինը գյուղ, այնտեղ բնակեցնում է Արցախ հայրենիքից իր հետ եկածներին, որոնք արագ ձուլվում են տեղի հայերի մեջ: Ավան յուզբաշին Մուղկուրի գավառում բնակեցնել տվեց թուրքերի ու լեզգիների գերությունից ազասված հայերին, որոնց հայրենիք վերադառնալը կանխեց կառավարության միջոցով: Ավան յուզբաշին արժանացավ գեներալի կոչման, տիրացավ հարստության ու կալվածքների: Ահա նրա ինը գյուղերի թուրախոս բնակիչները ռուսական զորքի հերթական անհաջող արշավանքից հետո, 1797 թվականի հունիս ամսին, նորընծա թագավոր Պավել Առաջինի կամքով, վախենալով այլադավանների վրեժխնդրությունից, որովհետեւ ռուսներին օգնել էին առաջխաղացման ժամանակ, գաղթում են Ռուսասջանի նոր յուրացվող հարավային երկրամասերը: Նրանց մի մասը բնակություն է հաստատում Դաղսասանում՝ Թերեք գետի, մյուսը՝ Սվյասոյ Կրեսում՝ Կոմա գետի եւ երրորդը՝ Սոգդոկի գավառի Կասսաեւ յամա անմարդաբնակ վայրում՝ Դուրա գետի ափին: Վերջինս ոչ դաբասոնաթես ի սկզբանե կոչվել է Դուրայ Դարաքաղլի, այսինքն՝ Դուրայի ափին բնակվող դարաքաղցիների գյուղ, Դուրայ կամ Կասաեւ յամա: Իսկ 1850 թվականին գյուղի համայնքի լիազոր, հոգեւորական Ասատուր Գյուլբեկյանի խնդրանքով ի հիշասակ հայոց մայրաքաղաքներից մեկի, որ բազավորել էր Հիսուս Քրիսոսի ժամանակակից Իմասսուն Աբգարը, Սասվորոդի նահանգային իշխանությունների թույլասվությամբ, գյուղը կոչվում է Եդեսիա: Սակայն ժամանակի ընթացքում ռուսական տառադարձությամբ սկսում է կրել Էդիսիա անունը, որը նաեւ այժմ գործածական է թե՛ բանավոր եւ թե՛ գրավոր խոսքերում: Գյուղի Սուրբ Աստվածամայր եկեղեցին օծվել է 1802 թվականին եւ ենթարկվել է հայ առաքելական եկեղեցու Աստրախանի թեմին: Սուրբ Աստվածամայր եկեղեցում ժամասացությունն ու զանգի զողանքը լսել են 1937 թվականին, իսկ վերաբացվել է 1991 թվականին եւ այժմ հովիվ ունի Եդեսիացի, Մայր աթոռ Էջմիածնի ճեմարանի սան տեր Խաչատուր քահանա Եղիազարյանին:

Օտար բարբառի կաղանքներից ազասվելու բազում փորձեր են արվել գյուղում, որը սկսվել է 1866 թվի աշնանը բացված տղաների մեկսարյա դպրոցով, որի շրջանավարտները կարողացել են գրել, կարդալ ու խոսել հայերեն: Սակայն լեզվական անհրաժեշտ միջավայր չի սեղծվում աղջիկների հայերեն չիմացության դասճառով: Այդ խնդիրը գյուղի համայնքը լուծում է 1906 թվականի աշնանը: Խորհրդային կարգերի հաստատումից հետո գյուղում հաջողությամբ գործում են յոթնամյա, աղա միջնակարգ հայկական դպրոցները, որոնց ծերունազարդ շրջանավարտներն այսօր էլ խոսում են անուշ մայրենիով, երգում ու արտասանում են հայերեն: Սակայն հետդասեռազմյան տարիներին ուսուցիչների բացակայության դասճառով դպրոցը դառնում է ռուսական եւ ընդհանրապես մոռացվում է հայերենի ուսուցումը: 1989 թվականին արվել է հերթական փորձը՝ դասանի եդեսիացիներին նախնյաց լեզուն սովորեցնելու, ռուսական դպրոցում դասավանդվում է հայերեն, որով զբաղված են Ադրբեջանից բռնագաղթածներ Սուդարիկ Վարդանյանն ու Ալեքսանդր Օհանյանը: Շուտով եդեսիա էդիսիա կվերադառնա եւ գյուղի դասանիներին նախնյաց անուշ բարբառը կդասավանդի նաեւ երեւանի մանկավարժական ֆակուլտետում սովորող եդիսիացի Մարիանա Խաչի կյանը: Սակայն հազարից ավելի ազգերս ունեցող դպրոցը հայերեն դասագրքեր չունի, երեխաները տաբերը սովորում են 6-7 տարի առաջ լույս տեսած, արդեն քրքրված երկու տասնյակ գրքերով: Խնդրի կարգավորմամբ մտահոգվող կարծես թե չկա Ասավորոդի երկրամասի կրթության գերատեսչությունում, իսկ ՅՅ կրթության եւ գիտության նախարարությունում դասրասս են հարցը լուծել, միայն թե նախադես գրքերի համար դրամ մուծող լինի: Իսկ էդիսիայի դպրոցի տնօրեն Արտեմ Միրանյանը լիահույս սդասում է, թե իրենց դաբեռնական գրություններին արձագանքող կլինի եւ հայ դասանիները կունենան մայրենի լեզվի դասագրքեր:

Եդեսիացիների գլխավոր զբաղմունքը եղել եւ մնում է հացահատիկի արտադրությունը: Եդեսիա էդիսիայում այսօր բնակվում է շուրջ 540 մարդ, որոնցից հազիվ 200-ն են այլազգի: Ունեւոր կյանքով են ապրում եդեսիացիք, սակայն նաեւ, ինչդես երկու դար առաջ իրենց նախնիները, վիրավորված են ճակատագրի դաղը հարվածից եւ ազգադարձի եյք են որոնում:

ՌՈԲԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆ,
Ասավորոդի-Երեւան

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Դեկտեմբերի 19-ին «Ազգում» հենարկվել էին այն փաստարկները, որոնք դրդել էին Եվրախորհրդարանի դաշտամավորներին ձայների զգալի մեծամասնությամբ չնայած որ Թուրքիայում մարդու իրավունքների դաշտանության վերաբերյալ մեծ կասկածներ են եղել) վավերացնել «Եվրամիության և Թուրքիայի միջև մաքսային միության մասին» համաձայնագիրը: Վերջերս մի ծանրակշիռ փաստարկ ևս հայտնի դարձավ, որն, այս երեսույթին, ամենակարևորն է թվում: Դա... կասաոն է: Եվրադաշտամավորներն էլ մարդ են և, ինչպես մյուսները, զերծ չեն բոլոր թերություններից: Իսկ Թուրքիան այնքա՜ն գեղեցիկ երկիր է: Ո՞վ կհրաժարվի այդ երկիրն անվճար ուղևորվելուց: Եվ 200-ից ավելի եվրադաշտամավորներ, այսինքն Եվրախորհրդարանի մեկ երրորդը, չեն հրաժարվել: Թուրքիայում եղած ժամանակ էլ եվրադաշտամավորները մարդու իրավունքների ոչ մի խախտում չեն նկատել: Ընդհակառակը, հյուրանոցում, ռեստորաններում և բարերում, ծովեզրում և ուրիշ տեղերում շատ հարգալից և կուլտուրական մարդկանց են հանդիպել: «Ոչ» բառը չեն լսել, ուրախ և առատաձեռն բարի ընկերներով են շրջապատված եղել: Եվ հասկացել են, որ այդ երկրում մարդու իրավունքների խախտման մասին բոլոր խոսակցությունները հերյուրանք են: 14 դաշտամավորների բախտն ավելի է բերել: Այս անգամ հենարկիչս են եղել Ինդոնեզիայի հարցը, որի մասին էլ են ասել, թե Արևելյան Թիմորում, որն այդ երկրի հակորդության տակ է, խախտվում են մարդու իրավունքները: Եվ ժողովի այդ 14 ընտրյալները իրենց տիկնանց ուղեկցությամբ, իհարկե անվճար, այդ հեռավոր և տարաբնակիչ կղզին են մեկնել: Իսկ որպեսզի հանկարծ ուրիշ բան չկարծեն, դաշտամավորները իրենց ուղևորության մասին դաշտոնական հաղորդագրություններ չեն հրապարակել: Սակայն այդ հոյակապ ծանոթությունների մասին հայտնի է դարձել, և Եվրախորհրդարանում տաղտկալի հենարկումներ են սկսվել: Քննարկվել են նաև վերջերս հանանորեն տարածվող լուրերը, թե ներգործությունը եվրոպական հարցերի վրա կարելի է նաև գնել և որ որոշ դաշտամավորներ որոնց ճամբարներ ավտոմոբիլներ և կանխիկ դրամ, կներեք, տարադրամ են ստացել: Է՜, իսկ ի՞նչ դեմ է ստանալին. ծաղիկնե՞ր, հուշանվերնե՞ր: Սակայն, չէ՞ որ Մասասրիխյան դաշտամանագրի ստորագրումից հետո Եվրախորհրդարանը, որն առաջ դատարկախոսության վայր էր համարվում, այժմ որոշակի իշխանություն է ձեռք բերել, և շատերի հետաքրքրությունները են այժմ այստեղ խաչվում անդրազգային կորպորացիաներից սկսած մինչև կառավարություններ: Եվ, ինչպես ամենուրեք, Եվրախորհրդարանի դաշտամավորներն էլ մարդ են՝ բոլոր թերություններով հանդերձ: Հո «Կոմունիստ» ֆիլմի հերոսի նման մարդիկ չեն ընտրվում

ԵՎՐՈՊԱ

Կասաոը Եվրախորհրդարանում էլ է լույս տալիս

Իսկ Թուրքիան ինչպես մտավ մաքսային միություն

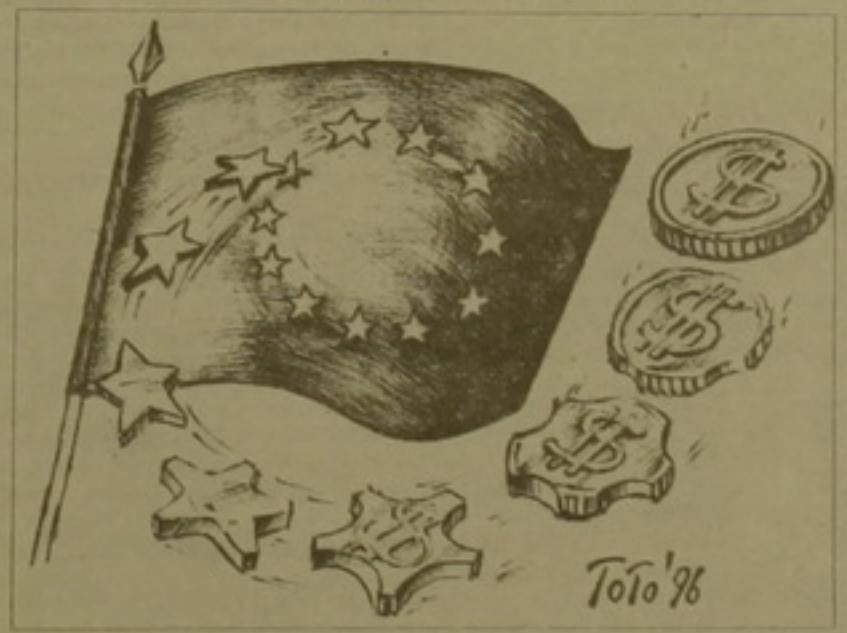

Եվրախորհրդարանում: Նիշտն ասած, այդողիսի կոմունիստների էլ մենք միայն կինոյում ենք տեսել: Կասկածի տակ նույնիսկ Եվրոպական միության տարածաշրջանների կոմիտեն է հայտնվել, որը մոտ երկու տարի առաջ է ստեղծվել Եվրոպան իր հաղորդագիներին հասկանալի դարձնելու նպատակով: Այդ կոմիտեն մեղադրվում է նրանում, որ իր կադրային նշանակումները կասաոի օգնությամբ է արվել: Իսկ որտե՞ղ այդպես չի: Ֆրանսիացինե՛ր էլ երկու երրորդ համարում է, որ ֆրանսիական հաղորդակցության գործիքների մեծ մասը կասաոի է վերցնում: Սկանդալների մի ամբողջ շարանի դատաստանով զարնանը կասաոյանների քննությունները Բրյուսելի վարչական դատարանի տակ է հայտնվել: ԵԱՀՈ-ի նախկին գլխավոր քարտուղար, բելգիացի Վիլլի Կլասի հետ կապված սկանդալը բոլորին էր գցել: Իտալիայում էլ, դարձ է, ամեն ամիս մի նոր դատավարություն է սկսվում կաղված մաֆիայի և կառավարության սերտաճման հետ: Սակայն Եվրախորհրդարանում որոշել են դադարեցնել աշխարհով մեկ տարածված այդ երևույթի դեմ: Եվ կոմունիստների նման, որոնք անմոռանալի Նիկիտա Սերգեևիչ Խրուշչովի ժամանակ կոմունիզմ կառուցողի վարագիր էին ստեղծել, եվրադաշտամավորները վարագիրն են գցել և սկսել քննարկել, թե Եվրադաշտամավորին ի՞նչ է կարելի և ինչ չի կարելի անել:

Եվրախորհրդարանում կասաոյի երեսության դեմ դարձյալ գլխավորող բրիտանական դաշտամավոր Յորդը կարծում է, թե Թուրքիա և Թիմոր կղզի կատարված ոճրագործությունների նման ոճրագործությունները դեռ է հակոդության տակ լինեն:

Մինսկը կդաշտանի իր շահերը միջուկային զենքով

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍ: Բելոռուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն հայտարարեց, թե իր երկիրը կարող է նորից միջուկային զենքեր տեղակայել, եթե ՆԱՏՕ-ն տարածվի դեպի Արևելք: Նա այդ մասին ասաց ռուս գիտնականների հետ Մոսկվայում անցկացրած հանդիպման ժամանակ: Հիշեցնենք, որ Սպարտ 1 դայմանագրի համաձայն, նախկին խորհրդային միջուկային զենքերը մինչև ընթացիկ տարեվերջ Բելոռուսից դեպի է տեղափոխվեն Ռուսաստան: Լուկաշենկոն ասել է, թե իր երկիրը դատարտվում է դաշտանել իր շահերը, ինչպես նաև Ռուսաստանի շահերը:

Դոուլը դահանջում է բյուջեի հստակ ու հիմնավորված ծրագիր

ԱՄՆ-ի կոնգրեսում հանրապետական մեծամասնության ղեկավար Ռոբերտ Դոուլը, ելույթ ունենալով դեպական բյուջեի հարցի շուրջ, նշեց, որ վարչակարգը դարտավոր է ներկայացնել այնպիսի հստակ ու հիմնավորված ծրագիր, որն արժանանա ինչպես հանրապետականների, այնպես էլ դեմոկրատների հավանությանը: Հակառակ դեպքում, ընդգծեց Դոուլը, հանրապետական մեծամասնությունը կրկին դեմ կվեարկի:

Գրոզնիում շարունակում են դայթել ահաբեկիչների ռումբերը

Գրոզնի, 19 հունվար, ՓԱՍ: Հունվարի 18-ին Գրոզնիում կրկին դայթեց մի մեծ ռումբ, որի դատճառով հաղարի հանրախանութում ռուս մեկ զինվորական վիրավորվել է: Ներքին գործերի նախարարության դաշտոնյաներն ասել են, որ դայթյունից հետո ձերբակալվել է տեղի մի քանի բնակիչ: Մի քանի օր ա՛ռաջ Գրոզնիում մեկ այլ դայթյունից քանդվել էր հաղարի կինոթատրոններից մեկը:

ԻՍՐԱՅԵԼ

Պատժով են սդառնում նաև վարչատես Պերեսին

Իսրայելական ոստիկանությունն արգելել է ավտոմոբիլներից դոկում է դիտակները, որոնք վարչատես Շիմոն Պերեսի հասցեին բարձված սդառնալիք են դարունակում: Հայտնի է, որ Իսրայելի նախկին վարչատես Յիցխակ Ռաբինի բաղման ժամանակ, որին ծայրահեղական Յիգալ Ամիրն էր սդանել, գրավյալ տարածների մի մասը արաբներին ետ հանձնելու համար, Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնը հուզիչ եւ մարդկանց հիշողության մեջ մնացած մի արտահայտություն է ասել: «Բարո՛վ գնաս, բարեկամս»: Վերջերս ավտոմոբիլների վրա հայտնված դիտակների վրա գրված է. «Բարո՛վ գնաս, թիվ 2 բարեկամս»: Պարզ է, որ այդ ակնարկությունը Շիմոն Պերեսին է ուղղված, որը շարունակելով Ռաբինի գործը, ավելի եռանդուն է հողերը հետ հանձնում: Ոստիկանությունը հայտնել է, որ վարչատես Պերեսի հասցեին բազմաթիվ սդառնալիքներ են ստացվում:

Գ. Ե.-Ս.

Ընտրություններ. Արաֆաթի միակ ախոյանը 72-ամյա կին է

Պաղեստինյան ինքնավար տարածքներում հունվարի 20-ին անցկացվում են նախագահական ընտրություններ: Այդ ընտրություններում ՊԱԿ-ի նախագահ Յասեր Արաֆաթին մարտահրավեր նետած միակ թեկնածուն 72 ամյա Սամիհա Խալիլն է: Այդ համարձակ տարեց կինը մտադիր է «լսելի դարձնել» իր ձայնը, քանի որ ինքը շատ հարցերում տարակարծիք է Արաֆաթի հետ: Սամիհա Խալիլը 5 երեխայի մայր է, Պաղեստինի ազատագրման ժողովրդավարական ճակատի՝ ՊԱԿ-ի անդամ, հմտությամբ մարտահրավեր նետեց Արաֆաթին: Նա դայքարում է իսրայելական բանտերում դեռևս դահվող հազարավոր դաղեստինցիների ազատման համար: Սամիհա Խալիլը ինքն էլ 6 անգամ բանտարկված է եղել, առաջ երկու տարով տնային կալանքի է դատապարտվել երուսաղեմի հյուսիսում: Նա վստահ է, որ Արաֆաթը չի համարձակվի իր հետ վարվել այնպես, ինչպես վարվել էր «Ալ Քոդս» թերթի գլխավոր խմբագիր Մահեր ալ Ալամիի հետ, որին, ինչպես «Ազգը» գրել է, մի քանի օրով բանտարկել էր իր նկատմամբ քննադատական հոդվածի համար:

-ԷՔՍՊՐԵՍ-

ՏՈԿԻՈ

Ճապոնացիների միայն 23 տոկոսն է լավ համարում ճապոնա-ամերիկյան հարաբերությունները

1995 թ. սեպտեմբերից ի վեր Տոկիոյի եւ Վաշինգտոնի հարաբերությունները զգալիորեն վատթարացել են Օկինավա կղզում ամերիկացի երեք նավատորմիղների կողմից 12 ամյա մի աղջկան բռնաբարությունից հետո: Այդ կղզում ներկայումս տեղաբաշխված են ամերիկացի 27 հազար ծովային ներ: Ադմիրալի միջադեպից հետո Օկինավայի նահանգապետ Մասահիդե Օսան կրթությունակցության անունից դահանջեց շնորհացնել ամերիկյան խարսխակայանների հետ կապված վարձակալական դայմանագրերը: Այն ժամանակվա վարչապետ Մուրայաման ստիպված եղավ դատի տալ նահանգապետին: Սակայն վերջինս հրաժարվում է տեղի տալ, ասելով որ իրեն դարտավորեցրել 28 հազար նամակ է ստացել: Տոկիոն հույս ունի այս դատարանությունն ամարտել մինչև մարտի վերջը, երբ լրանում է վարձակալական բազմաթիվ դայմանագրերի ժամկետը: Վերջերս Ճապոնիայում անցկացված հարցման արդյունքներն վկայում են, որ ճապոնացիների միայն 23 տոկոսն է դրական գնահատական տալիս ճապոնա-ամերիկյան հարաբերությունների ներկա վիճակին: Դա ամենացածր տոկոսն է 1978 թվականից ի վեր:

-ԷՔՍՊՐԵՍ-

ՀԱՄԱՌՈՏ

Միջադեպ Բոսֆորում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍ: Ռուսական մի բեռնատար նավ հունվարի 18-ին Բոսֆորի նեղուցում բախվեց Օսմանյան կայսրության երջանում կառուցված մի դաղատի՝ վնասելով երինությունը: Այդ ժամանակ դաղատում ոչ ոք չի եղել եւ տուժողներ չկան: Թուրքական իշխանությունները կանխիկ տակ-են առել 4000 տոննա տարողությամբ եւ 98 մետր երկարություն ունեցող բեռնատար նավը: Սկսվել է հետաքննություն:

Լոլիկն ընդդեմ քաղցկեղի՞

Ֆրանսիայի քաղցկեղի ազգային ինստիտուտի հանդեսի հաղորդմամբ, ԱՄՆ-ի Հարվարդի համալսարանի հետազոտողները 7 տարի շարունակ զննել են 4700 անձանց ընդունած սննդի բաղադրությունը: Շաբաթական առնվազն 10 անգամ լոլիկից դատրաստված ուտեստներ օգտագործած մարդկանց երջանում շագանակագեղձի քաղցկեղի հավանականությունը նվազել է 45 տոկոսով: Շաբաթական 4-7 անգամ լոլիկից դատրաստված սնունդ ընդունած անձանց երջանում քաղցկեղի վտանգը նվազել է ընդամենը 20 տոկոսով:

Հազվագյուտ կենդանիների ընդհատակյա վաճառքը խիստ շահութաբեր է

Ավստրալիայի բնության դահդանության գործակալությունը վերջերս 370 հազար ֆրանկով ԱՄՆ-ին վաճառեց աբորիգենական վաճառքը իր դրամական արտահայտությամբ աբորիգենական վաճառքը իր դրամական արտահայտությամբ ամենամեծ բուրակների՝ կակադուների 2 նմուշ: Այդ թռչունների եւ մյուս հազվագյուտ կենդանիների անօրինական վաճառքը իր դրամական արտահայտությամբ աբորիգենական վաճառքի համար որոշ երկրներում հանցագործներին դատարտում են մինչեւ 10 տարվա բանտարկության եւ 400 հազար ֆրանկ տուգանքի:

-ԷՔՍՊՐԵՍ-

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Քարի օր, տիկնայք եւ պարոնայք, աղջիկներ եւ տղաներ, տատիկներ եւ պապիկներ»

Ամեն առավոտ ժամը 10-ին մաղթում է Կարեն Վարդանյանը

94-ին Հայաստանի պետական ռադիոն հարստացավ երաժշտական եւս մեկ «55» ծրագրով: 93-ին ճանապարհ էր բացել Ստերեո ստուդիան իր տեսակի մեջ առաջինը: 94-ը դեռ չավարտված, ստեղծվեց նաեւ առաջին ոչ պետական անկախ Հայ-FM 105.5 երաժշտական ռադիոկայանը: Մենք հարցում անցկացրինք տարբեր մասնագիտությունների տեր, տարբեր տարիքի երեւանաբնակների մեջ, թե հիտասական երաժշտական ծրագրերը (նաեւ Մայակը) լսո՞ւմ, թե՞ չեն լսում, ի՞նչ պահանջներ, ի՞նչ դիտողություններ եւ առաջարկներ ունեն: «Ազգը» ներկայացնելու է երաժշտական առավել հայտնի այդ ծրագրերը լսելով սովորական ունկնդրին, մասնագետին, ծրագրերի հեղինակներին: Այսօր ներկայացնում ենք երաժշտական այդ ծրագրերից առաջինի Ստերեո ստուդիայի հետ մեր հարցազրույցը:

Սկզբնական շրջանում երեք ժամ 10-13.6 էին գործում: Հեռուստառադիոընդարձակության այն ժամանակվա դեկտեմբերյանը զարմացած էր ինչպե՞ս կարելի է ամեն օր 3 ժամ մի ծրագիր տալ, մոռանալով, որ համաշխարհային ռադիոկայաններից շատերը շուրջօրյա են գործում: Սկզբնական նպատակն էր ունենալ երաժշտական զվարճալի, ինչ-որ տեղ անկախ ծրագիր: Սկզբում չէր հաջողվում, ռադիոյի եւ երաժշտական հաղորդումների գլխավոր խմբագրությունն ուզում էր ոլոր կրաչել Ստերեո ստուդիայից, փոխ Ասծո, հաջողվեց առանձնանալ այդ խմբագրությունից: Հիմա մեր ստուդիան մնում՞է երաժշտական զվարճալի ծրագրերի խմբագրության մեջ:

– Ստերեո ստուդիան ավելի շատ ժամանցային ծրագիր է:

– Սկզբնական շրջանում, հիմա փոխվել է: Ունկնդիրներն էլ կհավատան, որ բերեւսալիկ, անբախ զանբախ բաներ չեմ հաղորդում, կարդում եմ Աստվածաշունչ, Սարի հոգեւ, Սիրային նամակներ, ունեմ դրեղվայի ժամ: Ստուդիան լուրջ նրատակ ունի կրել: Մեր ունկնդիրների, հանդիսատեսության 90 տոկոսն անգրագետ է: Թե երաժշտական ճաշակի, թե նյութի ընտրության հարցում բծախնդիր եմ: Այդ իմաստով երեւի թե դեռատակ ռադիոյի միակ երաժշտական ծրագիրն է, որ այդման մանրակրկիտ աշխատում է: Չեմ ասում, թե նախորդ ամեն ինչ ծրագրում եմ, իմդրվելը մնում է իմդրվելիք, բայց դիտի կարողանալ իմդրվելիք անել:

– Երբ ուղիղ եթերում եմ, տեսնո՞ւմ եմ Ձեր ունկնդրին, զգո՞ւմ եմ ով է ռադիոն ավելի բարձրացնում կամ ձայնը կտրում, անջատում:

– Նախ եւ առաջ տեսնում եմ սեփականիս: Հասկանում եմ Ձեր հարցը, տեսնում եմ հիմնականում ինտելիգենտ մարդկանց, մեզ մեծ մասամբ լսում են արվեստագետներ, կան նաեւ տնային տնտեսուհիներ, մարդիկներ: Երբեմն էլի է, անդայման հնայիչ, երբեմն տարտարդ է, խելացի այրեմով:

– Ուզում եմ ասել՝ տղերների համար չի Ստերեո ստուդիան:

– Ոչ տղերների, ոչ էլ տգեղների համար է:

– Մեր հարցումներից տարբեր դժգոհ կարծիքներ առանձնացնեմ. «Կրկնությունը շատ է», «Միացնում են, եւ տարաձայնություն կա, թե բաղնում-գնում են», «Խոսքը ձեզ ձեզում է», չնայած շատերը (հիմնականում 40-ին մոտ կանայք) խոստովանեցին, թե Ձեր ձայնի համար են լսում Ստերեո ստուդիան: Տնային տնտեսուհիներն ուրախ են ստուդիայի «Ձեզ համար կանայք» հաղորդումից, չնայած շատերի համար այդ կարգի օգտակար խորհուրդները վաղուց են կիրառվում: Աղջիկ լրատվություն չկա, լուրեր լսելու համար շատերը ստիպված են ուրիշ ալիքներ միացնել:

– Աղջի՞կ դահանջները շատ չեն: Ստուդիան չի կարող առօրյա լուրեր տալ, սա երաժշտական զվարճալի ծրագիր է, դրա համար էլ խայտաղեղ լուրեր են հաղորդում: «Ձեզ համար կանայք» ինտելեկտուալների համար իսկապես նորություններ չունի, բայց դեռատի շատ աղջիկներ մեզ ունկնդրելով սովորում են: Ունկնդիրը հարմարակա՞ն լուրեր է ուզում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը գնաց, Աստրգյանն ամուսնացավ, բաժանվեց, դրանք մեր գործը չեն, թող ուրիշ ծրագրեր լսեն:

– Քանի՞ հոգուց է բաղկացած Ձեր ստեղծագործական կազմը:

– Այսօր 9-ս. Մեսրոպ Նազարյան խմբագիր մեկնաբան, Մարիամ Ջինանյան, Անանա Երիցյան բողարկման ռեժիսորներ, Լիլիթ Անդրեասյան, Արեւիկ Մուրադյան «Ձեզ համար կանայք» ծրագրի հեղինակներ, Անահիտ Անդրեասյանը նոր է ընդունվել եւ «Դոմ եւ Անահիտ» ծրագրեր է կազմում երիտասարդության համար, Ալվարդ Նազարյանը «Այս ժամին միմիայն կիրառ» ծրագրի հեղինակն է եւ խմբագիր Ռուզան Գրիգորյանը:

– Պրոֆեսիոնալնե՞ր են:

– Իհարկե: Կարեւոր լավ մարդիկ են, այլապես այստեղ չէին լինի: *(Տեղեկանամ Կարեն Վարդանյանը մասնագիտությամբ կինոյի եւ դրամատիկ թատրոնի գերասան է, ամուսնացել է Սվետլանայի պետական թատերական ինստիտուտը: Սմանկտոմոկու առիթասանոցը: Իրեն դերասան կարծատեւ աշխատել է Պատանի հանդիսատեսի եւ Ստանիսլավսկի թատրոններում: «Զգացի, որ իմ տեղը չէ, իսկ ռադիոյում լավ եմ զգում»:)*

– Մրցակցի դեռում ո՞ւմ եմ տեսնում:

– Ստերեո ստուդիան երբեք հավակնություն չի ունեցել որեւէ մեկի հետ մրցել, նա եղել է առաջինը: Այսօր մրցակիցներ չէ, բայց կենա առաջինը: Թող ուրիշներ մրցեն մեզ հետ: Մի փոքր մեծամի՞տ ստացվեց, ոչինչ, ոչինչ: Ամեն մարդ զնահատում է այն, ինչ անում է: Ծրագրերի մասին ավելացնելու եմ երեւրաժամն ռադիոընկերության տնօրեն Ստեփան Զաքարյանը բավական աջակցում է, ունենք այն անկախությունը, որ իսկապես դեռ է աշխատելու, գնելու ենք նոր FM հաղորդիչ, 2 անգամ ավելի հզոր, քան Հայաստանում գործող բոլոր FM հաղորդիչները, դառնալու ենք շուրջօրյա:

– Ումի՞ց է սովորում Ստերեո ստուդիան:

– Մեծ արվեստագետներից ենք սովորում նախեւառաջ: Երբ նկատի ունեմ իրեւ ռադիո ումից ենք սովորում, հարցը Ձեզ ուղղեմ ներողություն, ումի՞ց սովորենք: Ավանդական ռադիոժուռնալիստիկա այստեղ չկա, կա հոգի եւ մատուցում:

– Վիճելի է: Ո՞նք են Ձեր ստուդիայի բերությունները:

– Ուզում ենք ավելի կատարելագործվել, նոր ծրագրեր ավելացնել: Նախորդ ասուցներիցս չհասկացվի, թե բերությունները չեմ տեսնում: Ոչ, շատերը շատ տեղ կա: Բայց այս պահին մեր հիմնական մտահոգությունը բերի տեխնիկան է: Ունենք եւ կոմպակտ եւ լազերային մագնիսոֆոններ, որոնք բավական հին են: Բայց դա ոչեական ռադիոյի լուծելու հարցն է, իսկ այն հաղորդիչը, որ ոլիտի դեռնք, կօգնի, որ լսելությունը հասակ լինի:

– Ի՞նչ կասեք «55» ծրագրի, Հայ-FM-ի, Մայակի մասին:

– Ճիշտն ասած, մինչեւ հիմա Հայ-FM 105.5 չեմ լսել: Կուզենայի, բայց ժամանակ չի լինում: Վերջերս կարծեմ «Ասաղ» ստացավ, շատ հաճելի եմ: Շատ եմ հետաքրքրվում Մայակը: Այ, բերեւ կարող եմ ասել, որ նրանից ենք տարբերվում, նաեւ «Եվրոպա ոլյոսից»: «55»-ի մասին, այն, ինչ անում են Տիգրան Հարությունյանն ու Կարինե Հալաջյանը, տարիներ շարունակ արել են հաղորդավարներ համերգ բացել, հայտարարել: Իհարկե, երաժշտական իմաստով բարձրության շատ կա, բայց դա կարելի էր անել առանց անուններ դնելու, թե առանձին երաժշտական ծրագիր ենք:

– Ինչո՞ւ աշխատավարձ, հոնորար եք ստանում:

– 2 հազար 800 դրամ ես, մնացածները 3-400 դրամով դրակաս: Հոնորար չկա: 3, 4, 5, 6 ամիսը մեկ դարգեւատրում են մի 1000-2000 դրամով: Բոլոր տեղերում հիմնական եկամտի գոյանում է գովազդից, բայց դրակերացրեք: Ստերեո ստուդիան իր ուժերով բերում է առնվազն 100 դոլար արժեքությամբ ռեկլամ, բայց դրանից իմն ունենում է ընդամենը 20 դոլար: Ցիծաղելի է: Հունվարի 1-ից ղեկավարությունը խնդրել եմ մեզ տեկլամ չտալ:

– Հարուստ հովանավոր ունեք «Նուռիկյան» ասոցիացիան: Ձեր կարիքները չե՞ն բավարարում:

– «Նուռիկյանը» հովանավորում է միայն «Ձեզ համար կանայք» ծրագիրը: Նրանցից շնորհակալ ենք, բայց գումարն այնքան չէ, որ բավարարի մեր ստուդիայի բոլոր կարիքները:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

«Ֆրանսիական տեսարվեստը Հայաստանում» փառատոնն՝ այսօր

Այսօր «Մոսկվա» կինոթատրոնում կսկսվի «Ֆրանսիական տեսարվեստը Հայաստանում» փառատոնը, որը 95-ի ամռանը «Պիոներ» կինոթատրոնում կայացած Վիդեոարքի շարունակությունն է: Մինչեւ հունվարի 30-ը տեղի հետեւանքով այս ցուցադրումը կանվիճվի ֆրանսիական լավագույն ֆիլմերը, հաղորդելու Ազգային Ֆիլմադարանի տնօրեն Գարեգին Զահոյանը եւ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատան մշակույթի կցորդ Պատրիկ Տոնատեսանը երեկ ֆիլմադարանում կայացած մամուլի ասուլիսում: Ծրագիրը պատրաստվել է 1975-ին ստեղծված ստեղծագործական վիդեոյի տարածման մեջ մասնագիտացած Ֆրանսիական «Հաճելի ժամանց» կազմակերպության կողմից հատուկ երեւանում ցուցադրելու համար: Ի հավելումն ֆրանսիական 52 ֆիլմերի, կցուցադրվեն նաեւ Վազգեն Պահլավունի Թադեւոսյանի եւ Կարեն Ջանբուկյանի ֆիլմերը: Բացի երեւանից, ֆիլմերը կարող են ներկայացվել նաեւ Հայաստանի տարբեր շրջաններում, եթե ցանկություն լինի: Դեռեւս անցյալ տարի տրված այս ձեռնարկը (նաեւ Գոնոյի ֆիլմերի ցուցադրումը) ծգծգվել է՝ «Պիոներ» կինոթատրոնը չջեռուցելու պատճառով: Նման խոչընդոտները կլուծեն, թե դարձյալ հասցեն կվոխվի, բայց մոտ ժամանակներս դեսպանատունը Ազգային Ֆիլմադարանի հետ հասցեն մշակիր են ֆրանսիական վաղի ռագրական կինոյի վերջին տարիներին ստեղծված ֆիլմերը ցուցադրել՝ «Ռեալության կինո» վերնագրով: Այս տարի հայ հանդիսատեսը կծանոթանա նաեւ ֆրանսիացի երիտասարդ կինոռեժիսորների՝ 94-ին ստեղծված ֆիլմերին:

Այսօր՝ ժամը 16-ին, սկսվող փառատոնում կներկայացվեն Սեսիլ Բուրիոլի Virtus, Գոնցից Միխայելի «Կանայք», ժիսին Գոհարի «Խոսող հեռուստատեսություն», ժան Ֆրանսուա Նեոլազի Ante Interno, Ցեզար Վեյսիի «Սա իրական է», Մարկ Կարոյի «Կոնֆերանսանսերի կրկես» ֆիլմերը: Ա.Ա.Ս.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հեռուստամարաթոններ ի նպաստ «Հայաստան» հիմնադրամի

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին աջակցելու նպատակով նախատեսվում է այս տարվա գարնանը կազմակերպել հեռուստամարաթոններ Լեռնային Ղարաբաղում, Հայաստանում եւ ԱՄՆ-ում: Առաջին հեռուստամարաթոնը տեղի կունենա Ստեփանակերտում մարտի 10-ին, իսկ երկրորդը՝ մարտի 24-ին հայկական հեռուստատեսությամբ: Վերջին հեռուստամարաթոնը կկազմակերպվի մայիսին Լոս Անջելեսում: «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը հանգանակված գումարները կտնօրինի իր ծրագրերի իրականացման, մասնավորապես Գորիս-Ստեփանակերտ ավտոճանապարհի նոր հատվածների կառուցման նպատակով:

Մայքլ Ջեքսոնն ու Լիզ Մարի Փրեսլին ամուսնալուծվում են

Էլվիս Փրեսլիի դուստր Լիզ Մարին բաժանվում է ամուսնուց՝ պոպ երաժշտության գերաստղ Մայքլ Ջեքսոնից: Առպահարզանի գործը Լոս Անջելեսի դատարանում է քննվելու: Ամուսնալուծության պատճառը, Լիզ Մարի Փրեսլիի ասելով, ամուսինների միջեւ եղած անհաղթահարելի տարաձայնություններն են: Ջեքսոնի ներկայացուցիչը հայտնել է, որ ամուսինները առպահարզանին համաձայն են եւ շարունակում են լավ բարեկամներ մնալ: Մայքլ Ջեքսոնն ու Լիզ Մարի Փրեսլին իրենց ամուսնությունը մոտ երկու տարի առաջ Դոմինիկյան Հանրապետությունում էին գաղտնի գրանցել: Դա բոլորի համար անսպասելի էր եւ տեղի էր ունեցել Ջեքսոնի անվան հետ կապված սկանդալը մեծ փրկագնով մի կերտ հարթելուց հետո: Մայքլ Ջեքսոնը մեղադրվել է իր մոտ պոպ մի անչափահաս տղայի հետ սեքսուալ հարաբերություններ ունենալու մեջ: Մեղադրողներն ու փրկագին սացողները տղայի ծնողներն են եղել: Գ.Լ.-Տ.

ՄՇԱԿՅԱԼ ՆԱՄԱՆԳՆԵՐ

Հայտնի լրագրող Քաղդիկյանի դասախոսությունը Ֆրեզնոյում

«Հայ մարդու խորհրդածությունները ամերիկյան լրագրության մասին» թեմայով դեկտեմբերի 14-ին Կալիֆորնիայի պետական համալսարանում (Ֆրեզնո) հետաքրքիր դասախոսությամբ հանդես է եկել ամերիկյան լրագրության «աստղ» եւ Բարկլիի Կալիֆորնիա համալսարանի պատվավոր դոկտոր Բեն Բաղդիկյանը: Նա խոսել է այդ բնագավառում իր կեսդարյա փորձի մասին: Դասախոսությունը կազմակերպված է եղել Հայկական ուսումնասիրությունների եւ հետազոտությունների ազգային ասոցիացիայի (ՀՈՒՀԱԱ) հովանավորությամբ, հաղորդում է «Արմենիոն Միրոր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերը:

Բեն Բաղդիկյանի վերջին՝ «Կրկնակի տեսիլ: Խորհրդածություններ իմ կյանքի եւ մասնագիտության մասին» գիրքը (հրատարակված Բիրն հրատարակչության կողմից 1995 թ.) մեծ աղմուկ է բարձրացրել իր անկեղծ շարադրանքի եւ ծգրիտ տեղեկությունների համար, արժանանալով գրաքննադատների գնահատականին: Նրա նախորդ «Մեդիայի միաոլեսությունը» (1983), «Տեղեկատվության մեքենաները» (1970), «Առատության մեջ աղքատների վիճակն ԱՄՆ-ում» (1964) գրքերի նման այդ մեկն էլ արագորեն դառնում է այդ բնագավառի ամենից շատ խոսված բեստսելլերներից մեկը:

Նախքան Բարկլիի Կալիֆորնիա համալսարանում աշխատելը 1977-ին, եւ լրագրության ֆակուլտետի դեկան դառնալը, Բաղդիկյանը հեղինակավոր «Վաշինգտոն փոստ» թերթի լրագրողն ու հետագայում խմբագրի տեղակալներից մեկն է եղել: Մեծ է նրա դերը «Պենտագոնյան փաստաթղթերի» հավաքման ու 1971 թվին հրատարակման գործում: Այն համարվում է վերջին 25 տարվա ընթացքում գաղտնի գույն ու ամենահետաքրքիր գիրքը:

Ավելացնենք, որ Բեն Բաղդիկյանն ԱՄՆ է գաղթել փոքր տարիքում, ծնողների հետ՝ փրկվելով եղեռնից: Սեծացել է Ստամբուլում (Մասայուսերբ) եւ լրագրական գործունեությունը սկսել Ռոուդ Այլենդում՝ երկրորդ Համաշխարհային պատերազմի օրերին բանակում ծառայելուց հետո: Բացի «Վաշինգտոն փոստից», աշխատակցել է նաեւ «Սելանտիկ», «Հարփրզ», «Նեյշն», «Նյու Ռիպաբլիկ», «Լոնդոն թայմզ», «Նյու Յորք թայմզ» եւ այլ թերթերին ու պարբերականներին: Իր բեղմնավոր աշխատանքի համար նա պարգեւատրվել է բազմաթիվ, այդ թվում «Պուլիցեր», «Պիբոդի», Ֆիլման հաստատության եւ Գուգենհայմի ընկերության մրցանակներով:

Վերոհիշյալ դասախոսությունից հետո շնորհանդեսի պատասխանատու սարքությունն ժամանակ Բաղդիկյանը ստորագրել է իր նոր «Կրկնակի տեսիլ» գրքի օրինակները:

Ն.Ա.

digitised by A.R.A.R.@

Աֆրիկայի առաջնությունն առանց Չեմպիոնի

Նիգերիայի հավաքականին որակազրկեցին

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Հունվարի 13-ից Հարավային Աֆրիկայի Հանրապետությունում (ՀԱՀ) սկսվել է Աֆրիկայի 20-րդ առաջնությունը, որն այլ կերպ կոչվում է «Աֆրիկայի ազգերի գավաթ»: Նախատեսված 16 բիմերի փոխարեն ասպարեզ են դուրս եկել 15-ը: Առաջնությանը հրաժարվել է մասնակցել Աֆրիկայի ներկայիս չեմպիոնը Նիգերիայի հավաքականը: Դա կատարվել է երկրի նախագահ, գեներալ Սանի Աբաչայի կարգադրությամբ, որը հրաժայել է հավաքականի ֆուտբոլիստներին վերադառնալ իրենց ակումբները: Նիգերիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան 7 է ցանց նամակ է ուղարկել ԲԻԲԱՄ-ի նախագահ Ժուան Ավելանժին, որ ասկայն, ընկել է Աֆրիկայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ձեռքը: Դժվար է ասել, թե ինչ էր գրված այդ նամակում, սակայն «Գերարծիվները» (այդպես են անվանում Նիգերիայի հավաքականին) իրենց հրաժարվելը պատճառաբանել են անվտանգությամբ: Բանն այն է, որ Նիգերիան հիմա պատերազմի մեջ է իր հարևանների հետ և միաժամանակ երկրի ներսում քաղաքացիական պատերազմ է: Նիգերիան ՀԱՀ-ից այնքան էլ հեռու չէ. թիմբաթիով ընդամենը 4-5 ժամվա ճանապարհ է: Հետևաբար, անվտանգության հարց չկա: Գործնականում ամբողջ աշխարհն է այս տեսակետը կիսում: Դեռևս առաջնության բացման հանդիսավոր արարողության և առաջին հանդիպման ընթացքում ականներ էին պայթում, որ, այնուամենայնիվ, Նիգերիան կիսախմբի իր որոշումը և կմասնակցի առաջնությանը: ԲԻԲԱՄ-ի նախագահ Ավելանժը, որը ճնակա է Աֆրիկայի առաջնությանը, հեռախոսազրույց է ունեցել Նիգերիայի վարչապետի հետ և միաժամանակ ֆաքս է ուղարկել թե երկրի նախագահին և թե Նիգերիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիային: Շատերին հետաքրքրում էր, թե ինչ բովանդակությամբ ֆաքս էր ուղարկել ԲԻԲԱՄ-ի խստաբարո նախագահը տպատնայի՞ց, թե... Ավելի ուշ այդ գրությունը եղել է դիվանագիտական, բայց սղասիր: Ավելանժն ասաց, թե համոզված էր, որ Նիգերիան, այնուամենայնիվ, կմասնակցի աշխարհամասի առաջնությանը, քանի որ իմը մի քանի ամիս առաջ հանդիպել էր Սանի Աբաչայի հետ, որը հայտարարել էր, թե իր երկրը պատրաստ է Աֆրիկայի առաջնությանը և հավանաբար որոշումը կվերանայվի: Երբ Նիգերիայի հավաքականը ՀԱՀ չժամանեց, Աֆրիկայի ֆեդերացիան իր խորհրդատվությամբ հվեարկությամբ որոշեց Նիգերիայի հավաքականին զրկել Աֆրիկայի հաջորդ երկու առաջնություններին մասնակցելու իրավունքից: Այդ պատիժներին կարող են հետևել ԲԻԲԱՄ-ի որոշումները, որը ֆուտբոլի համաշխարհային կարգադրության սկզբունքներից ելնելով կարող է, համենայն դեպս, զրկել 1998 թ. աշխարհի առաջնությունից: Ըստ լուրերի, ԲԻԲԱՄ-ն կոպտորեն Նիգերիային, քանի որ Ավելանժը չի սիրում, երբ ընդդիմանում են և գլուխ ցցում իր դեմ: Փաստորեն, Նիգերիայի ֆուտբոլային մի քանի սիրողներ կարող է զրկվել միջազգային դասական խաղերից: Դա գավթի է հասկացվում այն ֆուտբոլիստների համար, որոնք մեծ հեռանկարներ հանդես են գալիս այլ երկրների բիմերում: Հավանի է նաև «գերարծիվների» երկրպագուների համար, որոնց կամին դեմ է այս որոշումը:

Աֆրիկայի առաջնությունում մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում 1-ին անգամ եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերած Լիբերիայի հավաքականի երդիրը, որին գլխավորում է 1995 թ. ֆուտբոլային մրցաշրջանի գլխավոր դափնեկիրը, աշխարհում, Եվրոպայում և Աֆրիկայում լավագույնը ճանաչված Ժորժ Վեան: Նա ասաց, որ կնախընտրեր թիմի դիմաց Նիգերիայի հավաքականի հարձակվող, որը խաղում է «Այաքսում» ինչ որ հարված ստանալ, քան Նիգերիայի հավաքականի հրաժարվելու տխուր լուրը լսեր:

Ժուան Ավելանժը, Նելսոն Մանդելան և Յոհաննեսբուրգ

Առաջնության հանդիսավոր բացմանը մասնակցեցին ՀԱՀ-ի նախագահ Նելսոն Մանդելան, ԲԻԲԱՄ-ի նախագահ Ժուան Ավելանժը և ԲԻԲԱՄ-ի գլխավոր քարտուղար Յոզեֆ Բլատերը: Ինչպես ընդունված է, մրցաշարն սկսվեց առաջնության կազմակերպիչների մասնակցությամբ: ՀԱՀ-ի մայրաքաղաք Յոհաննեսբուրգում դաշտի տեղերը ուժերը չափեցին Աֆրիկայի ութնյակ բիմերից մեկի կամերունի հավաքականի հետ: ՀԱՀ-ի ֆուտբոլիստները ոչնչով բացահայտ առավելություն և հաղթեցին 3-0 հաշվով: Բ խմբում ընդդիմակցված Զամբիա-Ալժիր հանդիպումն ավարտվեց ոչ-ոքի 0-0: Դ խմբում Գանայի հավաքականը 2-0 հաշվով հաղթեց ԲԻԲԱՄ-ի դասակարգմամբ Աֆրիկայի լավագույն բիմին Կոտ դ'Իվուարին:

Քանի որ Նիգերիայի հավաքականը հրաժարվել է, ուստի Շ խմբի մրցաշարում փոխվել է խաղացանկը:

Մնացած հանդիպումների խաղացանկը.

20.01.96
Հարավային Աֆրիկա-Անգոլա
Բուրկինա Ֆասո-Զամբիա
21.01.96
Կոտ դը Իվուար-Մոզամբիկ
24.01.96
Հարավային Աֆրիկա-Եգիպտոս
Անգոլա-Կամերուն
Սիերա Լեոնե-Զամբիա
Բուրկինա Ֆասո-Ալժիր
25.01.96
Լիբերիա-Զաիր
Մոզամբիկ-Գանա
Կոտ դ'Իվուար-Թունիս

Քառորդ եզրափակիչ հանդիպումները կայանալու են հունվարի 27-ին և 28-ին, կիսաեզրափակիչները հունվարի 31-ին, եռորդ տեղի համար հանդիպումը և եզրափակիչը փետրվարի 3-ին Յոհաննեսբուրգում:

Աֆրիկայի նախորդ 19 խաղարկությունների հաղթողները.

1957	Եգիպտոս (Սուդան)
1959	Եգիպտոս (Եգիպտոս)
1962	Եթովպիա (Եթովպիա)
1963	Գանա (Գանա)
1965	Գանա (Հունիս)
1968	Զաիր (Եթովպիա)
1970	Սուդան (Սուդան)
1972	Կոնգո (Կամերուն)
1974	Զաիր (Եգիպտոս)
1976	Մարոկկո (Եթովպիա)
1978	Գանա (Գանա)
1980	Նիգերիա (Նիգերիա)
1982	Գանա (Լիբիա)
1984	Կամերուն (Կոտ դ'Իվուար)
1986	Եգիպտոս (Եգիպտոս)
1988	Կամերուն (Մարոկկո)
1990	Ալժիր (Ալժիր)
1992	Կոտ դ'Իվուար (Սենեգալ)
1994	Նիգերիա (Թունիս)

Փակագծում նշված է երկիրը, որտեղ անցկացվել է առաջնությունը

Աֆրիկայի նախորդ առաջնության հաղթող Նիգերիայի հավաքականը

«Անգլիայից առաջ Հայաստանը»

ԱՇՈՒՐ ԲՈՅԱՋՅԱՆ
Փարիզ

Այս վերնագրով հոդված է տպվել «Ֆրանս Ֆուտբոլի» վերջին համարում, որում ասվում է, թե Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ մրցաշարին նախաձեռնվող Ֆրանսիայի հավաքականը Անգլիա մեկնելուց առաջ կարող է հանդիպել Հայաստանի հավաքականի հետ (այդ մասին մեր թերթը գրել է նախորդ համարում): «Մայիսի 29-ին Ֆրանսիայի հավաքականն ընկերական խաղում ուժերը չափելու է Ավստրիայի, հունիսի 1-ին Գերմանիայի և հունիսի 4-ին Հայաստանի (կամ Հունգարիայի) հավաքականի հետ», գրված է հոդվածում: Ֆրանսիա-Հայաստան (Հունգարիա) խաղը կայանալու է Փարիզի մոտակայքում գտնվող քաղաքներից մեկում: Ֆրանսիայի հավաքականի ղեկավարները մասնավորապես են նման խիստ ոլորտով ղեկավարել ստուգողական հանդիպումները, քանի որ դրանից մեկ շաբաթ հետո նրանք Անգլիայում խաղերն անց կացնելու են երեք օր մեկ:

ԾՐԱԳՐԱՅԻՐ ԳԱՎԱԹ

Վալանսի հայկական թիմը 1/16 եզրափակիչում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԻՐՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Վալանսի ASOAV հայկական թիմը Ֆրանսիայի գավաթի խաղարկության 1/32 եզրափակիչում ամենամեծ ակնկալներից մեկի հեղինակը դարձավ: 2-րդ դիվիզիոնում հանդես եկող ASOAV-ն, այն էլ արտագնա խաղում, 2-1 հաշվով հաղթեց առաջին դիվիզիոնի ներկայացուցիչ «Գունյոնի» դարդասը. ASOAV-ն կարողացավ մարզական աշխատանքի հեղինակ դառնալ: Առաջին կեսն ավարտվեց հյուրերի հաղթանակով 2-0 հաշվով: Երկրորդ կեսում «Գունյոնը» մեծ ջանքեր գործադրեց բեկում մտցնելու խաղում, սակայն դաշտի տերերին 68-րդ րոպեին հաջողվեց կրճատել միայն հաշվի տարբերությունը: ASOAV-ի կազմում գերազանց էին խաղում հայազգի երկու ֆուտբոլիստները՝ դարդասպահ Վինսան Յազմաջյանը և թիմի վետերան, կենտրոնական պաշտպան Միշել Թերզյանը: Յազմաջյանը, որը 2-րդ դիվիզիոնի լավագույն դարդասպահներից մեկն է, մի քանի անգամ հրաշալի փրկեց իր թիմին: Միշել Թերզյանը հմտորեն ղեկավարում էր պաշտպանությունը: Այս երկու ֆուտբոլիստները, ըստ մեր կարծիքի, արժանի են խաղալու Հայաստանի հավաքականում և նրանք այդ կարողությամբ ժամանակին իրենց ցանկությունն են հայտնել:

Ընդհանրապես Ֆրանսիայի գավաթի 1/32 եզրափակիչում այլի ընկան հայազգի ֆուտբոլիստները: Ֆրանսիայի ներկայիս գավաթակիր «Պարի Սենժերմենը» 3-1 հաշվով հաղթեց 2-րդ դիվիզիոնը ներկայացնող

Պան «Էնդում»-«Օլիմպիկ» խաղից

«Շատոռ» թիմին: Գոլերից մեկի հեղինակը դարձավ մեր հայրենակից Յուրի Ջորկաեֆը: 2 գնդակ խփեց Ֆրանսիայի հավաքականի մեկ այլ խաղացող՝ Լոկոն: Մարսելի «Օլիմպիկը» 2-0 հաշվով հաղթեց Մարսելի մեկ այլ թիմի «Էնդումին»: «Օլիմպիկի» կազմում 80-րդ րոպեին փոխարինման դուրս եկավ Թաբարյանը: Ի դեպ, 1/32 եզրափակիչի խաղերը տեղի ունեցան հունվարի 13-ին, հետևաբար Հայաստանի հավաքականի հետ հունվարի 14-ին մրցեց Մարսելի «Օլիմպիկի» փոխարինող կազմը:

ՍԱՀՄԱՍ

Ասանդն ուժի է գալիս

Հոլանդիայի Վեյլ ան Զեն քաղաքում տեղի է ունենում ըսխմասի միջազգային խոշորագույն մրցաշարը, որը դասկանում է 17-րդ կարգին: Այդ մրցաշարն ավանդական է և տարբեր տարիներ նրան մասնակցել են ըսխմասի գերբն բոլոր գիգանտները:

4 տարի հետո առաջատարն է դուս մայստր Իվան Սոկոլովը, որը ներկայացնում է Բոսնիա-Հերցեգովինան, բայց որը նաև Հոլանդիայի ՀՆՈ-ն է: Սոկոլովը վաստակել է 3 միավոր: Նրան կեսական միավորով են զիջում հանրահայտ գրոսմայստերներ Ռոբերտ Հյուբները, Վիշվանաթան Անանդը, Վասիլի Իվանչուկը, Ալեքսեյ Դրեևը և Յան Պիկեռը: Գերմանական ըսխմասի վետերան, դուքեսար Ռոբերտ Հյուբները 4-դ տարում հաղթելով Յան Թիմանին, արժանացավ լուսնգույն դարտիայի համար հանդիսավոր կանոնների մրցանակին: Երեսում է, որ նանդը առաջնանաբար ուժի է գալիս Պրոֆեսիոնալ ըսխմասիստների առաջնության վարկածով աշխարհի առաջնության եզրափակիչում, աշխարհի չեմպիոն Գարի Կասպարովից հետո:

ՀԱՐԳԵԼԻ ՈՒԿՐԱԻՆԱՑԻՆԵՐ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բնակվող ուկրաինացիների թվաքանակի որոշման եւ սոցիալ-տնտեսական խմբերի կազմման նպատակով խնդրում ենք արձագանքել եւ ձեր տվյալները հաղորդել հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝

57-65-14, 52-80-10

կամ դիմել հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան, Խանջյան փող. 27
2-րդ հարկ, սենյակ 10
ժամը 10-17, ընդմիջում 12-13

«ՈՒԿՐԱԻՆԱ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հեռագիրը

ՇՐՋԱԼ

Ռուսաստանն ու Ադրբեջանը ստորագրեցին նավթի տարանցման համաձայնագիրը

Կնքվել է նաև տնտեսական համագործակցության հիմունքների փաստաթուղթ

Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չերնոմիրդինն ու Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևը Մոսկվայում, Սոչիում տանը ստորագրել են Ռուսաստանի տարածով ադրբեջանական նավթի տարանցման մասին համաձայնագիրը, որով Ագերի, Չիրաք և Գյունեշլի կասպիական նավթահեղիների վաղ նավթի արտահանման ճանապարհն է բացվում: Ադրբեջանցիների կարծիքով, ստորագրելով այդ դայմանագիրը, Ռուսաստանն Հանդիպակիտրեն ճանաչել է Ադրբեջանի և արևմտյան նավթային ընկերությունների միջև Կասպից ծովի նավթային դաշտերի յուրացման մասին դայմանագրի ստորագրումից հետո տեղի ունեցած մամլո ասուլիսում Վիկտոր Չերնոմիրդինը նշել է, որ համաձայնագիրը Կասպից ծովի կարգավիճակի խնդիրը չի վերացնում, որը նրա խոսքերով, «Բոլոր մերձկասպյան դետությունների ներքին գործն ու ներքին խնդիրն է»: «Ռուսաստանի վարչապետն ասել է, որ Ադրբեջանի նավթի Ռուսաստանի տարածքով տարանցման համաձայնագիրը շահագրգռված կողմերին դարատպում է ավելի ինտենսիվ դարձնել տվյալ խնդրի շուրջ ընթացող բանակցությունները, որոնցի վախընդունելի որոշում ձևակերպի: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևը մամլո ասուլիսում կտրականապես հերքել է Ռուսաստանի մամլոյում վերջերս հայտնված այն մեղադրանքը, թե Ադրբեջանը Չեչնիա զենք և զինամթերք տեղափոխելու միջանկյալ հենակետ է դարձել: Նա հայտարարել է, որ այդ զրպարտությունները նախագահ Այազ Մութալիբովի գլխավորած «Քաղաքացիական միություն» կազմակերպության աջակցողներն են տարածում: Ադրբեջանական նավթի տարանցման համաձայնագրից բացի, Ռուսաստանի փոխվարչապետ Ալեքսեյ Բոլշակովն ու Ադրբեջանի վարչապետ Փաշա Ղուլիևը ստորագրել են «Մինչև 2000 թվականն ընկած ժամանակահատվածում տնտեսական համագործակցության սկզբունքների հիմունքների մասին» փաստաթուղթ: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևը անմիջապես Կրեմլ է մեկնել, որտեղ դեռ է բանակցություններ վարի Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Եելցինի հետ:

Մեկնաբանելով այս հաղորդագրությունը ասենք, որ տեղեկություններն այն մասին, թե Ադրբեջանը դարձել է Չեչնիա զենք, զինամթերք և գրոհայիններ տեղափոխելու միջանկյալ հենակետ, ոչ միայն ռուսական, այլ նաև արևմտյան լրատվական միջոցներն են հայտնում: Դա ոչ մեկի համար էլ զարմանք չէ, ինչպես նաև այն, որ ռուսական որոշ ասոնանսների և զինվորականների կատարակերության դատճառով է, որ այդ ամենը հասնում է հասցեատիրոջը: Ինչ վերաբերում է ադրբեջանական նավթի Ռուսաստանի տարածքով տարանցման համաձայնագրին, ապա տվյալ դրսին դա Ռուսաստանին է այժմ ավելի անհրաժեշտ, քանի որ Չեչնիայում վերջին ժամանակներս տեղի ունեցած անաբենչությունն և զինված բախումները բազմաթիվ դեղերը կասկած էին առաջացրել, թե հնարավո՞ր է արդյոք Չեչնիայի տարածքով անցնող նավթատարով նավթ արտահանել: Ստորագրելով Համաձայնագրի ստորագրումից հետո Հեյդար Ալիևն անմիջապես Կրեմլ է մեկնել, որտեղ դեռ է բանակցություններ վարի Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Եելցինի հետ:

Մեկնաբանելով այս հաղորդագրությունը ասենք, որ տեղեկություններն այն մասին, թե Ադրբեջանը դարձել է Չեչնիա զենք, զինամթերք և գրոհայիններ տեղափոխելու միջանկյալ հենակետ, ոչ միայն ռուսական, այլ նաև արևմտյան լրատվական միջոցներն են հայտնում: Դա ոչ մեկի համար էլ զարմանք չէ, ինչպես նաև այն, որ ռուսական որոշ ասոնանսների և զինվորականների կատարակերության դատճառով է, որ այդ ամենը հասնում է հասցեատիրոջը: Ինչ վերաբերում է ադրբեջանական նավթի Ռուսաստանի տարածքով տարանցման համաձայնագրին, ապա տվյալ դրսին դա Ռուսաստանին է այժմ ավելի անհրաժեշտ, քանի որ Չեչնիայում վերջին ժամանակներս տեղի ունեցած անաբենչությունն և զինված բախումները բազմաթիվ դեղերը կասկած էին առաջացրել, թե հնարավո՞ր է արդյոք Չեչնիայի տարածքով անցնող նավթատարով նավթ արտահանել: Ստորագրելով այն, որ առաջացրի, թե Ռուսաստանի տարածքով Ադրբեջանի և Կենտրոնական Ասիայի երկրների նավթն ու գազը հնարավոր չէ Արևմուտք տեղափոխել: Պատահական չէ, որ Դուդաևի հրամանով «Ավրորա» լատանանոցի գրված Մոսկվայը սոդառնում է դադրեցնել այն Բուքֆրի հեղուցում: Դրանով նա ուզում է ցույց տալ, թե որքան անհրաժեշտ է Նովոռոսիյսկից հեղուկանավերով Բուքֆրով նավթի տեղափոխման ռուսական ուղին: Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Շումեյկոն իր հրաժեշտի վերջին մամլո ասուլիսում երեքշաբթի օրն ասել է. «Չեչնիան բացի ամենն ինչից նաև Կոնոմիկա է, դա նավթի ճանապարհն է դեպի Եվրոպա և դրա հետ է կապված ամենն ինչ»: Իսկ Ադրբեջանի և արևմտյան նավթային ընկերությունների միջև Կասպից ծովի դաշտերը յուրացնելու մասին դայմանագրերի օրինականությունը ոչ միայն Ռուսաստանը չի ընդունում, այլև Իրանը, ինչի մասին մերձկասպյան մեկ այլ երկիր Ղազախստան մինչև դառաջ եր կիրակի օրը մեկ անգամ ևս հիշեցրել է Իրանի փոխնախագահ Հաբիբիին:

ՊԵՂՈՐ ԼԱՊԱ-ՏԵՐՅԱՆ

ԲՈՍՆԻԱ

Հոլբրուքը հայտարարում է, որ Դեյթոնի համաձայնագիրը մնում է անփոփոխ

ՍԱՐԱԵՎՈ, 19 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-AFP. Ամերիկյան դիվանագետ Ռիչարդ Հոլբրուքը, որ Դեյթոնի համաձայնագրի միջնորդն է, հինգշաբթի օրը Սարաևոյում նշել է, որ անհրաժեշտ է դահանջել բոսնիական խաղաղության համաձայնագրի վերջնաժամկետները: Գերիների ազատման և զորքերի դուրսհանման ժամկետը լրանում է ուրբաթ կեսգիշերին: Հինգ դետությունների ներկայացուցիչներից բաղկացած «կոնտակտային խմբի» հետ բոսնիական մայրաքաղաք կատարած իր այցելության ժամանակ Հոլբրուքը հաղորդել է լրագրողներին, որ իրենք վերահաստատում են բոլոր վերջնաժամկետները: Առաջին խոշոր վերջնաժամկետը, որն ընդունել են Բոսնիա-Հերցոգովինայի դատերազմող կողմերը, լրանում է ուրբաթ կեսգիշերին. այն է՝ դատերազմի բոլոր գերիները դետք է ազատ արձակվեն և բոլոր ռազմական ուժերը դետք է դուրս գան բաժանման տարածից և տեղադրվեն Բոսնիա-Հերցոգովինայի ռազմաճակատային գծի երկայնքով: Ռազմական ուժի եռաստիճան կարգեր դետք է կատարվում, սա նշանակում է, որ ծանր զենքերը դետք է հեռացվեն ռազմաճակատային գծից, զրահատեխնիկան դետք է տեղադրվի զորանոցներում, իսկ զինվորները դետք է զորացրվեն: Հոլբրուքը հայտարարեց, որ դեռևս դարզ չէ, թե ինչպես դետք է դրվի հարցը ռազմական ուժերի դուրսհանման ժամկետի հետ կապված: